

Híd

2013. III. szám

evangélikus missziói magazin

**Tolerancia!
Zéró tolerancia!**

Többlepcsős türelem

**Isten
türelméből
élünk**

fókuszban a türelem

Jézus Krisztus a híd a menny és a föld,
az Örökkévaló és az ember között!

Hibaigazítás

Magazinunk előző számának előkészítése során sajnálatos hiba történt, melyért szíves elnézésüket kérjük. Lapunk Nick Vujićról szóló cikkéből (8. oldal), a harmadik hasáb elejéről egy szövegrész kimaradt, melyet pótlólag most közlünk.

„Az előadás felvezetéseként bemutatkozott Magyarország első, sérültekből álló gospelkórusa, a Never Give Up Gospel Bolyki Balázs vezetésével, és énekelt a szintén sérült fiatalokból álló Nema-domfel Együttes.

A jelenlévők szívét megérintette az az öröm és lelkesedés, amellyel a különböző fogyatékkal élők bizonyosságot tettek arról, hogy nincs olyan reménytelen élethelyzet, amelyben, ha Isten kezébe tesszük a jövőnket, ne lehetne örömmel megélni azt az életutat, amit Ő szán személyesen nekünk.”

Címlapfotó: Szeverényi János

A HÍD EVANGÉLIKUS MISSZIÓI MAGAZIN előfizetése egy évre 1600 Ft
Megrendelhető az Evangélikus Missziói Központ elérhetőségein: tel./fax: 06 1 400 3057 (délelőtt hívható),
e-mail: evmis@lutheran.hu, 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40.

HÍD EVANGÉLIKUS MISSZIÓI MAGAZIN – megjelenik negyedévente * 2013. 3. szám * Kiadó és szerkesztőség: Evangélikus Missziói Központ – Magyar Evangélikus Rádiómisszió, 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40., tel./fax: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu, honlap: <http://misszio.lutheran.hu>, számlaszám: 11716008-20157087 * Felelős szerkesztő és kiadó: Szeverényi János, e-mail: janos.szeverenijanos@lutheran.hu, www.szeverenijanos.hu, tel.: 06 20 824 5463 * Munkatársak: Balog Eszter, Erdészné Kárpáti Judit, Fehér Charlotte, dr. Garádi Péter, Kis Ferenc Balázs, Kovács László, Kóháti Dorottya, Szeverényi Jánosné, ifj. Zászkaliczky Pál * Grafikai tervezés, tördelés: Perl Andrea, Perl János (Kreatív Flotta Stúdió) * Nyomdai kivitelezés: Pauker Nyomdaipari Kft. * HU ISSN 1787-5749 * Egy szám ára 400 Ft, előfizetési díj egy évre 1600 Ft * Megrendelhető a kiadónál. Az Evangélikus Élet hetilapban elhelyezett példányok ingyenesek. Adományokat kérünk és elfogadjunk.

Tartalom

FÓKUSZBAN A TÜRELEM

- 2 Hibaigazítás
- 3 A türelem
- 4 Türelem
- 5 Körinterjú
- 6 Az anyai boldogság alapköveiről
- 7 Isten türelméből élünk
- 8 A türelem másodpercei meg a tizenhét tevé
- 9 Könyvajánló
- 10 Isten türelme
- 12 Többlépcsős türelem
- 14 Tolerancia! Zéró tolerancia!
- 16 „Patientia nostra”
- 18 Nem türelem – kegyelem!

ÉLŐ VÍZ

- 20 **Beszélgetés** – „Az Úr tudja, hová akar helyezni”
- 22 **Mi pedig láttuk** – Három kérdés
- 23 **Tanúságtétel** – Jézus sem tette!
- 24 **XX. századi hitvallóink** – „Bár tudnánk meglátni Isten hívogató szeretetét!”
- 26 **Belmisszió** – Amit nekem az EBBE adott, és amit nem – személyes gondolatok
- 28 **Bizonyságtétel** – „Az igaz ember pedig hitből fog élni”
- 30 **Férfimisszió** – Férfiak egymást közt
- 31 **Ima** – Isten lehellése
- 32 **Misszió** – Egyházunk és a misszió
- 34 **Külmisszió** – Igaz történet Közép-Ázsiából
- 36 **Hitvédelem** – Így szoktuk félreérteni a Bibliát – 1.
- 37 **Vers** – A vak Bartimeus
- 38 **Belmisszió** – Misszió – 2. rész
- 40 **Küldetésünk** – Egy hálózati kulcsszereplő portréja 6.
- 42 **Szolgálat** – Ez a világ sóvárogva vár bennünket, akik ismerjük a megoldást
- 44 **Képes hírek** – „Kegyelemből van üdvösségetek...”
- 45 **Imádkozzunk * Rejtvény * Hírek**
- 46 **Derű * Ajánló**
- 47 **Kitekintés** – Ferenc pápa gondolatai

Hánya mindannyiunk életét megnehezíti. A türelmetlenség mindig azt jelzi, hogy valami fontos hiányzik az életünkben. Csak néhány példa, jeleként annak, hogy a türelem hiánya mennyire meghatározza mindennapjainkat. Hiányzóznak véljük a szerintünk másra hasznosabban fordítható időt, ezért türelmetlenek vagyunk a zsúfolt orvosi váróban, a kétesélyes laboreredményre várakozás bizonytalansága pedig különösen próbára teszi türelmünket. Az egyetemre félével előzők a nyári időszakban türelmetlenül várják, hogy végre kihirdessék a felvételi ponthatárokat. De emberi kapcsolatainkból is hiányzik az egymásra szánt idő és a figyelem. A gyors haszonra törekvő gazdasági élet a bölcs kivárás és a szolidaritás híját szenvedti.

A miénktől eltérő gondolkodású, sok mindenben különböző emberek, eszmék, hitek elhordozására kevés a türelmünk, mert éppen a magunk céljával, hitével és reménységével is ritkán vagyunk tisztában. Keresztyén emberként olykor türelmetlenül éljük meg, hogy Isten órája másként jár, mint a miénk, és nem az általunk megfelelőnek tartott időben cselekszik. És gyakran nem is a körülményekből, vagy más emberek másságának elhordozásából fakad a türelmetlenségünk, hanem magunk iránt

vagyunk türelmetlenek, amikor idejekorán várunk el önmagunktól gyors változást, megújulást vagy látványos fejlődést.

Nem tagadom, hogy én is türelmetlenül várom, hogy türelmesebb lehessenek. De miközben sok érdekes, értékes gondolatot és tanácsot olvastam a türelmellel kapcsolatban, újra és újra szembesülnöm kellett azzal, hogy a türelmet soha nem lehet ránk kényszeríteni.

Az egyik érdekes meghatározás szerint a türelem az önuralomnak, a lelki bátorságnak, nyugalomnak megőrzése olyan körülmények között, amelyek ezeket a tulajdonságainkat próbára teszik. Cselekvőleg vagyunk türelmesek, ha az akadályok nem riasztanak vissza minket munkánkban, és szenvedőleg vagyunk türelmesek, ha a kedvezőtlen körülmények ellenére sem esünk kétségbe. Ugyanakkor a türelem nem egyenlő a közömbösséggel, amely nem érzékeli a szenvedést és az akadályokat, nem vak megadás, amely az akarat közömbösségéből és eltompulásából ered.

A türelmről tehát sokat elmélkedhetünk, hiányát sok tekintetben felismerjük és elszenvadjuk, de egyre inkább világossá lesz számunkra, hogy saját magunkból alig származik türelem. Csillapodhat-e akkor a türelmet kereső türelmetlenségünk?

Van-e olyan forrása a türelemnek, amelyből egymás és önmagunk iránti türelmünk, és nehézségeink türelmes hordozása fakadhat?

Keresztyén hitünk és tapasztalatunk szerint van. Az a türelem, amellyel Isten hordozott és hordoz minket. Az a mindent

Nem tagadom, hogy én is türelmetlenül várom, hogy türelmesebb lehessenek.

vállaló türelem, amellyel Krisztus a mi bűnünk büntetését vette magára a kereszten. Egyedül Isten irgalmas türelme az, amelyből fakadhat a mi elhordozó türelmünk. Pál apostol a Lélek gyümölcseként említi ezt a türelmet (Gal 5,22). **Nem tőlünk van, nem magunkban munkáljuk ki: Isten ajándéka, teremténye bennünk.** Ez a türelem, amely naponta erősödhet, edződhet és növekedhet bennünk Isten élő szava, igéje által, az egyház közösségében. Először tehát a türelem igazi forrásából merítünk, hogy magazinunk mostani számán keresztül is türelmes hitünk erősödhesen.

• KOVÁCS LÁSZLÓ

Türelem

Türelemmel többre jutunk, mint erővel. – Edmund Burke

A türelem keserű, de a gyümölcse édes. – Jean-Jacques Rousseau

A hülyeséggel türelmes vagyok, de nem azokkal, akik büszkék is rá. – Edith Sitwell

Légy türelmes mindenkire, de leginkább magadhoz. – Szalézi Szent Ferenc

A türelem szükségszerű – hiszen nem arathatunk azonnal vetés után. – Soren Kierkegaard

A türelem a remény művészete. – Luc de Clapiers

A türelem a bölcsesség társa. – Szent Ágoston

Különös, hogy a múltó évek tanítanak türelemre: minél kevesebb az időnk, annál inkább tudunk várni. – Elizabeth Taylor

Türelem

A magauralomnak, a lelki bátorságnak, nyugalomnak megőrzése oly körülmények közt, melyek e tulajdonságokat próbára teszik; cselekvőleg vagyunk türelmesek, ha az akadályok vissza nem riasztanak bennünket munkánkban (százszor újra kezdjük, amit elhízáztunk); szenvedőleg, ha kedvezőtlen körülmények közt sem esünk kétségbe, vagy uralkodunk magunkon stb. Némileg eltérő jelentése van a szónak, ha nem vonatkozik tevékenységünk akadályaira vagy ránk törő szenvedésekre, hanem a mienktől eltérő nézetekre, hitre stb., melyeket eltűrünk, mintha ez az eltérés is ránk nézve szenvedés volna. Egymás hitét tűrni, sőt tisztelni (tolerancia) az újkori világfelfogás nagy diadala. Akiben ez a lelki magatartás elvvé, szokássá vált, az türelmes (türelmesség). A türelem nem egy a közömbösséggel, mely nem érzi a szenvedést, akadályokat, eltérést, továbbá különbözik a vak megadástól is, mely az akarat közömbösségéből, illetőleg eltompulásából ered.

Forrás: Pallas Nagylexikon

A tolerancia latin eredetű szó, elsősorban türelmességet jelent mások véleménye, főleg vallása, világnézete, etnikai vagy nemzeti hovatartozása, illetve más egyebek iránt. A műszaki életben a megadott méretektől, mennyiségtől vagy minőségtől való megengedett legnagyobb eltérést jelenti. Orvosi szempontból a szervezet ellenállóképességét, vagy gyógyszerterelő képességét értjük alatta.

A tolerancia bibliai gyökerei

„A jövevényhez ne légy kegyetlen, és ne sanyargasd őt, mert ti is jövevények voltatok Egyiptomban.” (2Móz 22,20)

A búza és a konkoly példázata: „Hadd nőjön együtt mind a kettő az aratásig!” (Mt 13,30)

Az intoleránsok tolerálása

John Rawls (1921–2002) amerikai filozófus *Az igazságosság elmélete* című főművében arra a következtetésre jut, hogy egy igazságos társadalomnak tolerálnia kell az intoleránsokat, különben intoleráns, ezért igazságtalan lenne. Ugyanakkor leszögezi, hogy a társadalom jogos önvédelme felülírhatja a tolerancia elvét: „Bár egy intoleráns szekta nem jogosult az őt ért intoleranciával kapcsolatban panaszt emelni, szabadsága mégis csak abban az esetben korlátozható, ha a toleránsok a saját biztonságukat és a szabadság intézményeit őszintén és okkal veszélyben látják.”

A türelmi rendelet (latinul Edictum Tolerantiae, németül Toleranzpatent) II. József német-római császár, magyar és cseh király egyik első, legfontosabb intézkedése volt 1781. október 25-én, amellyel – a felvilágosult abszolútizmus szellemében – szabad vallásgyakorlást és hivatalviselést biztosított egyes felekezeteknek. A türelmi (latinosan: tolerancia) rendelet a reformátusok, evangélikusok és görögkeletiek számára szabadabb vallásgyakorlást engedélyezett az eddiginél. Ahol legalább száz, nem katolikus család élt, ott azok saját költségükön létesíthettek, illetve fenntarthatnak helyi gyülekezeteket, sőt – torony és harang nélkül, nem közútról nyíló bejáratral – templomokat is építhettek. A fent említett felekezetek hívei semmiféle megkülönböztetést nem szenvedtek ezentúl a hivatali pályán. Az intézkedéseket a tolerancia eszméje és a birodalom egységesítésének vágya ihlette.

Forrás: www.wikipedia.org

• KIS FERENC BALÁZS

Körinterjú

Balogh Lopez Dániel (19) magyar és kubai szülők gyermekeként Izraelben született és nőtt fel. A Deák téren keresztelkedett meg három éve, most a kecskeméti gyülekezetbe jár.

1-től 10-ig terjedő skálán értékelje, mennyire tartja magát türelmesnek!

Kiskoromban nagyon türelmetlen voltam mind otthon, mind az iskolában, és ez problémát jelentett. Sokszor kizavartak az óráról, mert nem bírtam a kiscsöngetésig, és elkezdtem beszélgetni. Éreztem, hogy nagy változásra van szükségem, ezért tudatosan törekedtem arra, hogy fejlődjek e téren. Nyolcast adnék magamnak.

Milyen helyzetek teszik próbára a türelmét, és hogyan sikerül ezekkel megbirkózni?

Általában a konfliktusok, de amióta megtértem, nehezebben élem meg ezeket, mert keresztyénként sokféle reakciótól tartózkodni kell, pl. a káromkodástól vagy az erőszaktól. A Szentírás sokat segített abban, hogy türelmebbé váljak.

A hite befolyásolja-e a magatartását?

Persze! Sokszor elgondolkozom, Jézus mit tenne ilyenkor, s a tanítása szerint mi a helyes cselekedet. Ha csak rajtam múlna, akkor türelmetlenül reagálnék, és valószínűleg rossz döntést hoznék.

Font Sándor (52) országgyűlési képviselő, gazdálkodó, a soltvadkerti gyülekezet presbitere. Nős, három gyermek édesapja.

1-től 10-ig terjedő skálán értékelje, mennyire tartja magát türelmesnek!

Türelmes embernek tartom magam, ezért a számom a nyolc.

Milyen helyzetek teszik próbára a türelmét, és hogyan sikerül ezekkel megbirkózni?

A politikában, ahol sok a provokatív megszólalás, nagy türelemre van szükség, a parlamenti vitákban és a nem nyilvános helyzetekben egyaránt. Nem tartozom a nagy bekiabálók közé, a higgadt megnyilvánulás híve vagyok.

A szülőteremtés is rendkívüli türelmet igényel. Az időjárást nem mi szabályozzuk, gépekkel, emberekkel kell bánnunk, bármikor történhet váratlan esemény (pl. a permetezőgép defektet kap, miközben az idő sűrget), és ilyenkor a kisebb veszteség irányába kell elmozdulni.

A hite befolyásolja-e a magatartását?

Nehéz eldönteni, hogy a türelmes viselkedés a hitből fakad-e vagy alkati kérdés, de az biztos, hogy közrejátszik benne.

Csuti Istvánné (82) nyugdíjas titkárnő, a pestszentlőrinci gyülekezetben fiatalon a vasárnapi iskolában szolgált, a kilencvenes években iskolákban hitoktatott. Özvegy, gyermektelen, de vannak, akik fogadott anyukájként, nagymamájuként tisztelik.

1-től 10-ig terjedő skálán értékelje, mennyire tartja magát türelmesnek!

Hat.

Milyen helyzetek teszik próbára a türelmét, és hogyan sikerül ezekkel megbirkózni?

A munkám során csak azokkal voltam türelmetlen, akiktől elvárható volt az értelmes viselkedés, mégsem tették, vagy érdekből, rosszindulatból cselekedtek.

A gyerekekkel szeretetteljes következetességgel bántam, ami mindig jól bevált.

Másfél évtizede egy idősztonban élek, itt sokkal nehezebb. Adódnak kellemetlen helyzetek, s az érdekvédelmi fórum vezetőjeként néha olyat is kérnek tőlem, ami nem az én dolgom. A demensekkel türelmes vagyok, de azt, aki nem hajlandó őket elfogadni, otthagynom, vagy kifakadok. Az idegeim már nem olyanok, mint régen.

A hite befolyásolja-e a magatartását?

A szeretet vezérel, nem tudok haragban lenni senkivel, s ez a Szentlélek munkája. A legnagyobb próbatétel a férjemhez kötődik, aki jó ember volt, nagyon szerettük egymást, de a szenvedélybetegségét nehezen viseltem; volt, hogy ellenszenvet, türelmetlenséget váltott ki belőlem, amiért a halálos ágyán bocsánatot kértem. És a testvéremmel se könnyű, de rengeteget imádkozom azért, hogy megismerje az Urat!

**„Ne győzzön le téged a rossz,
hanem te győzd le a rosszat a jóval.”**

Az anyai boldogság alapköveiről

Csalásban élni... Ezt a mondatot hogy folytatnád? Én valahogy így: leírhatatlan öröm, leírhatatlan terhek hordozásával. Néha hepe van, avagy „happy” állapot, néha meg hupa, avagy mélységes válaszkeresések, elrendeződésekkel, úttalálásokkal.

A hupás napok válságosak: van, aki előbb megoldja a nehézségeket, és van, aki elhúzza azokat. Sokfélék vagyunk.

Az egyik nehéz nap épp arra gondoltam, ma mindent jóra fordítok. Amikor reggel késve indultunk az oviba, kitaláltam, hogy mi vagyunk a tűzoltócsapat. Rohannunk kell, különben mindenki bajba kerül. A „tűzoltóruhák” és „felszerelések” – értsd: szédzseki és tűzoltó kisautók – pillanatok alatt a gyerekeken, gyerekeknél voltak. Csak ámultam. Lám-lám, ez bejött – gondoltam. Valamilyen kicsi még szirénázott is az ovi felé menet... Be is értünk időben.

Később, amikor egymással összegabalyodtak az „Ez az enyém, add ide!” civakodásban, és már nem bírtam hallgatni a sikítózást, marakodást, volt erőm szépen szólni az egyikükhöz: „Úgyis hamar megunja, add csak oda neki. És ha letette, majd játszol vele te.” – És meglepetésemre megtört a varázs.

Aztán amikor hárman rohantak egyszerre a bejárati ajtó felé, hogy ki legyen az első, aki belép majd, elég volt csak annyit szólni: „Álljatok csak sorba! Aki a legkisebb, az megy be először!” – és szépen elrendeződtek.

Majd véglegesen rájöttem: csak szépen mindent meg kell fordítani magamban. Amikor véletlenül kiöntik a vizet, a kakaót, és a szép terítőnek annyi; vagy amikor kilocsolják a kádból a vizet és úszik a fürdő; és amikor leszedik a kert ékességeit boldog felkiáltással, hogy: „Anyá, neked szedtem!”; és amikor leeszik a szép ruhájukat az indulás előtti legutolsó pillanatban, akkor **csak arra kell gondolni, hogy valóban és ténylegesen: „Isten ajándéka a gyermek”**. Nem kiabálok vele, nem húzom fel magam, hanem arra gondolok, hogyan tudok mégis kihozni az adott helyzetből valami jót. Embert próbáló a – néha túlzott és talán fölösleges – haragot, dühöt, bosszankodást átalakítani, de ha sikerül, abból mindenki csak nyer.

Ha azt gondold, túlterhelt vagy, adj hála, hogy vannak feladataid! Ha azt hiszed, a családod csak elveszi az életed, gondolt át, hogy nem ők-e számodra az élet. Ha azt látod, minden fázódásod hiábavaló, próbáld megelégedni azzal, ami van, és ahogy van! Ha nem látod a jövőd, gondold arra, hogy az anyaság rügyek nevelése: te táplálsz őket, hogy szépen kinyílhassanak majd.

Ha arra gondolsz, hogy ez a nap is csak hiábavaló volt, mert nem haladtál semmivel sem előre, mert „csak” a gyerekekkel voltál – és mégis fáradtan rogyasz az ágyba –, gondold azt, hogy ma is jelen voltál a gyermekeid számára, és nekik ez a legtöbb és a legfontosabb.

Úgyhogy ha ráülsz „véletlenül” a szürös gesztenyére, ha kislabdát találsz a cipődbe rejtve, ha a kabátzsebedben gyűlnek a csigák, amíg mosogatsz – tudd, nélkülöd ez sem menne igazán jól és tökéletesen...

• BALOG ESZTER

A z Úr türelméből élünk, Ő még vár, hogy megragadjuk az Istentől elfordult állapotunk életveszélyes örvényében a nekünk dobott mentőövet, az értünk meghalt, de feltámadt Úr Jézus Krisztus felénk nyújtott, átszegett kezét, és engedjük, hogy magához felemeljen, ölbe vegyen. Ő még türelmesen vár, hogy Hozzá térjünk, és aztán a Lélek jó gyümölcsét teremje az életünk (Gal 5,22).

megszületett babájukat. Milyen sok boldog házasság születhetne, ha a fiatalok türelmesen kivárnák Istentől nekik teremtett párjukat, és nem vesélyeztetnék saját és családjuk testi-lelki-szellemi egészségét szexuális kalandokkal.

Sok házasság lenne tartós, minden családtag számára áldásos, **ha türelmesen, hetvenszer hétszer is meg tud-**

társ, beosztott, mellözött, kórház vagy akár fogság, **Istentől kapott türellemmel megélhetjük a szabadulást** (lásd Jób, Placid atya stb.).

Hány beteg lenne boldogabb, és jutna üdvösségre is, ha kitartóan, hűségesen állnánk mellettük minden testi-lelki igényükre tekintettel. Milyen másként gondolkozunk életünk végéről, ha elkérhetjük Istentől a türelmet gyengesség,

Isten türelméből élünk

„Nem késlekedik az Úr az ígérettel, amint egyesek gondolják, hanem türelmes hozzátok, mert nem azt akarja, hogy némelyek elvesszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen. De el fog jönni az Úr napja...” (2Pt 3,9–10)

öregség, kiszolgáltatottság elviseléséhez. Teremtő, megváltó, megszentelő Istenünk nem téved. Amikor elhúzódó betegséget enged megélnünk, lehet, hogy betegágyunk mellett mások, pl. a kórházi betegtárs, a látogató családtag, a kezelőszemélyzet üdvösségét munkálja, és a szenvedés ellenére még sok örömet készít el számunkra.

Ez az isteni türelem aláhúzza, hogy életünk minden pillanata Tőle jövő ajándék, és forrása lehet a mi emberi türelmünknek is, hogy képesek legyünk várni az Isten ígéreteinek beteljesülésére, és türellemmel viseljük el nehézségeinket, szenvedéseinket.

Isten türelmének köszönhető hosszú életemben én is megtapasztaltam a szép magyar közmondás igazságát: „a türelem rózsát terem”. Sokszor jut eszembe a Szentírásból: „Megvan az ideje minden dolognak az ég alatt” (Préd 3,1b). És: „Jó csendben várni az Úr szabadítására” (JSir 3,26).

De sok kisbaba megszülethetne, ha a várandós állapot első három hónapjában gyakran jelentkező testi-lelki-szellemi nehézségeket türelmesen élnék át a kismamák! Megtapasztalnák, hogy idejében érkezik a segítség, és amikor eljön az ideje, kinsként ölelhetik magukhoz

nánk bocsátani egymásnak naponta, mielőtt a nap lemegy.

Milyen sok gyermeknek lenne sikeres az élete, ha nehézségeit (diszlexia, diszkalkulia, mozgásemaradás, beilleszkedési zavar stb.) türelmesen tudnák kezelni mi, szülők, pedagógusok, edzők, gyülekezetek.

Mennyivel több tanulás fejződhetne be sikeresen, ha a vizsgák kínjai, a sikertelenségek ellenére türelmesen tanulnánk. Mennyi sporteredmény, zenetudás születne türelmesebb gyakorlás eredményeként.

Sok vita végződhetne békességgel, ha önuralommal hallgatnánk, és eltűrnénk, hogy nem a miénk az utolsó szó.

Sok „már megint” nem hangozna el, talán okafogyottá is válna, ha elszenvédnénk egymást szeretetben.

Nehéz élethelyzetekből, melynek oka lehet kellemetlen családtag, főnök, munka-

Végül megélhetjük, hogy Ő jön értünk, és elképzelhetetlenül szép és jó, előkészített Országába visz haza. Férjem földi életének utolsó fél éve ágyhoz kötött, szenvedéssel teli volt, mégis megszámlálhatatlan örömet éltünk át vele együtt. Éreztük az Isten közelségét, családtagjaink gondoskodó szeretetét, az imaközösséget velük, a rendszeres úrvacsoravétel újra és újra továbbvivő segítségét. Megismerhette leendő unokáit, megtapasztalhatta régi barátok hűséges szeretetét és Isten segítségét a hazamenetel előkészítésében.

A képen az egyik „fészkalj” örül a Nagypapával. Ketten közülük Amerikából érkeztek, még éppen idejében a találkozáshoz.

Míndezekhez a „rózsákhoz” a türelmet Istentől kérhetjük és kaphatjuk, és az élet koronáját pedig az Úr Jézusért.

• DR. GYÓRI JÓZSEFNÉ
DR. DRENOVSZKY IRÉN

A Kodály köröndön várom a zöld jelzést. Sietnék. Az ellenkező irányban már pirosra váltott a lámpa, de nekünk még mindig nem mutat zöldet.

Toporogva várjuk a másodpercek múlását. A robogó autók megtorpannak és

felsorakoznak a záróvonal mögött. Még mindig piros. A várakozók közül többen egy kicsit bizonytalankodva vagy nagy merészen nekilödvülva elindulnak. Van, aki csak egyet lép és megtorpan, van, aki átszalad gyorsan. Csak kevesen maradunk türelmesen a járda szélén. Ezek a türelem másodpercei.

A mindennapi életünk száguldásai között is megállítanak a jelzőlámpák, amelyek a türelem másodperceire tanítanak. Sok ütközést meg lehetne előzni, ha mindig kívárnánk, hogy zöldet mutasson a lámpa. Közösséget rontó baleseteinkben is szerepe van türelmet-

A türelem másodpercei meg a tizenhét teve

lenségünknek. Sokszor veszítjük el vagy nyerjük meg békességünket, tiszta lelkiismeretünket a türelem másodperceire intő jelzőlámpáknál. Sokszor a másik, a felebarát adja a jelzést nekünk. Néha a sikere, máskor meg a tehetetlensége, gyengesége, vagy akár a rosszindulata. **Jézus szerint „állhatosságotokkal nyeritek meg majd a lelkeiteket”** (Lk 21,19).

„Krisztust követni – írja Romano Guardini – nem azt jelenti, hogy szó szerint utánozzuk őt, hanem hogy saját életünkben kibontakoztatjuk életét.” Az utánzónak Jézus csak példakép. Rajta kívül álló, elérendő valóság. Nem az Ő türelme az én türelmem, hanem csak modell lesz Ő, akit utánozni szeretnék. Aki így gondolkodik, hamarosan Jézussal együtt ottort fonva szeretné kiűzni az általa alkalmatlan, kufároknak tartott embereket a templomból. Nem veszi észre, hogy türelmetlenségével önmagát fosztja

meg a Mester legszentebb örökségétől, a szeretet béketűrésétől.

Amíg csak utánozni akarom Jézust, meg tudom ugyan magyarázni minden cselekedetemet Igéjéből, de nem lesz hozzá semmi közöm. Ha viszont Ő kezd bennem élni – engem tanít türelemre azok iránt, akikért éppen úgy meghalt, mint én érettem. A türelemre nem a másoknak van csupán szüksége, hanem nekem, aki a másokért türelmet gyakorolok. **Ha magamat adom, akkor találok meg önmagam.**

Egy arab találós mese szerint egyszer egy öreg arab szorgos munkával tizenhét tevére tett szert. Ezzel a kis karavánnal szállította a terhet a sivatagon át. Mivel érezte, hogy nemsokára eljön a végórája, három fiára hagyta vagyonát, és furfangos módon így végrendelkezett: „A legidősebb fiam, Ali örökölje a tevék felét, Samír a tevék egyharmadát, míg legkisebb, harmadszülött fiam, Juszuf, a kilencedét. Az osztozáskor egyetlen tevét

sem szabad megölni, elevenen kell őket szétosztani.”

A talányos végrendelkezés után az öreg arab hamarosan meghalt. Még el sem temették, amikor a fiúk osztozni kezdtek a vagyonon, de a tizenhét tevét lehetetlen volt megfelelni, harmadolni vagy a kilenc tizedét kiszámítani. Végül mindhárom verekedni kezdett, a magajussát követelve. Éppen akkor arra jött egy szegény, de felettébb bölcs dervis. Tőle kértek tanácsot. Amíg a maga számára figyelt, és türelmetlenül próbálta a megoldhatatlant megoldani, nem jutott eredményre. Ezért hát imádkozni kezdett, és szeretettel telt meg a szíve. Egy pillanat alatt megvilágosodott előtte az egyetlen megoldás.

„Vegyétek kölcsön az én tevémet” – szólt a veszekedő fiatalokhoz bölcs nyugalommal –, „és adjátok hozzá apátok tevéihez. Így most tizennyolc tevétek lesz, és osztozni is könnyű lesz. Így megtaláltátok a türelmet, a bölcsök követ.”

„Ali kapja apátok végakarata szerint a tevék felét, ez kilenc teve. Samír a tizennyolc teve egyharmadát, vagyis hat tevét. De Juszufot is ki tudjuk elégíteni, hiszen két teve a tizennyolc teve kilencede. Ez így összesen tizenhét teve, és ha visszaadjátok a tevémet, mindnyájan boldogok leszünk.”

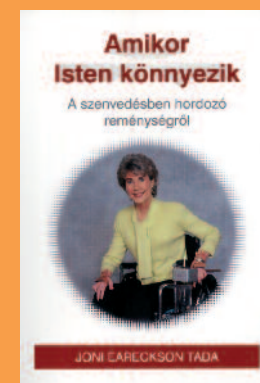
A fiúk ámulva tapasztalták, ha összeadják, amijük van, osztani is könnyebb.

A türelem: önátadás. A tizennyolcadik teve. Vele mindnyájan nyertesek leszünk. Mindennapjaink önző, türelmetlen osztozkodásai közben átéljük a három fiú csődjét. Nem vesszük észre, hogy nálunk van az az egy teve, a megoldás kulcsa. A Szentlélek gyümölcse a szeretet, a türelem (Gal 5,22). Parancsra szeretni, így türelmesnek lenni – nem lehet. Ezt a türelmet Jézus teremt bennünk úgy, hogy veszekedő világunknak ő is önmagát adta, hogy megtanulhassuk: Vele az oszthatatlan is oszthatóvá válik.

• SZIGETI JENŐ

Könyvajánló

Joni Eareckson Tada – Steven Estes: Amikor Isten könnyezik – A szenvedésben hordozó reménységről
Evangéliumi Kiadó, Budapest, 2012

Joni Eareckson Tada több mint negyven éve tölti napjait tolókoesi-ban. Könyvében barátjával és szerzőtársával, Steven Estessel együtt olyan válaszokat ad a szenvedés kérdéseire, amelyek nem felszíneseek. Ez a könyv arról az Istenről szól, aki sír az emberi

szenvetés láttán, aki saját maga is alá száll szenvedésünk mélységeibe. Elmondja, hogyan tapasztaljuk meg Isten kegyelmét életünk nehéz útjain, s ez remélhetőleg teljes egészében megváltoztatja majd a szenvedéshez való viszonyulásunkat, meggazdagít és bátorsággal tölt el.

Gary Chapman: A szeretet mint életforma

Harmat Kiadó, Budapest, 2011

A szerző azokat a vonásokat veszi sorra, melyeket a szeretet mint magatartásforma magában foglal: kedvesség, türelem, megbocsátás, udvariasság, alázat, nagylelkűség, őszinteség. Az egyes tulajdonságokról szóló fejezetek önfelmérő

kérdőívet, gyakorlati útmutatót és a feldolgozást segítő kérdéseket tartalmaznak, melyek a szeretetre jellemző magatartásformák elsajátítását segítik elő. Chapman könyvét tanácsadói gyakorlatából és a mindennapi életből vett esetekkel teszi olvashatóvá.

• A. L.

A könyvek megvásárolhatók az evangélikus könyvesboltokban, illetve megrendelhetők a kiadóktól.

Isten türelme

A legkülönlegesebb isteni erény. Fölfoghatatlan, mert a Teremtő számára egy pillanat annyi, mint ezer év. Vagyis az Ő életében, azaz a Létben, mert kívülről sincsen létezés és idő sincsen. Nos, Ő valamilyen okból megteremtett bennünket, embereket: végtelen léttel – lélekkel! – bíró véges életeteket.

Az egyik tudományos hipotézis szerint 13,7 milliárd évvel ezelőtt egy fizikai, sőt filozófiai eszükkel értelmezhetetlen, kiterjedést, láthatóságot, érthetőséget és minden egyéb általunk leírható, úgynevezett tulajdonságot nélkülöző pontból – a pont is csak az emberi nyelv természetéből adódó gyatra közelítés – kirobbant a világmindenség összes anyaga, energiája, tulajdonsága és törvénye. Az Alkotó semmit hozzá nem tett ezekhez az elsők nevezett pillanat után, és semmit el nem vett. Az előre megtervezett természeti törvények hálójába zúdult bele az, amit anyagnak nevezünk, s megkezdte működését – hajszára a számára rendelt törvények szerint. A 13,7 milliárd éve – plusz-mínusz 2% – változatlan törvények pedig gyúrnak az elektronokat, protonokat, mezonokat és mezőket és kvarkokat, meg a teret és az időt, hogy ilyen

meg olyan természeti elemekké, jelenségekkel legyenek, csillagokká, bolygókká és különféle anyagokká álljanak össze.

Az Alkotó türelmesen várt kb. 9,2 milliárd évet, mikor is létrejött a Föld, nagyjából a Holddal együtt. Ez számunkra aránylag friss hír a tudomány berkeiből. Jelentősége elsősorban az, hogy az életnek szüksége van a nappali Világító mellett egy éjszakaira is, és a Föld nyugodt, biztos működéséhez egy leány-égitestre, ami kormányozza például az árapályt. Majd persze akkor, ha már lesznek óceánok, hiszen kezdetben a Föld még izzott. De lassan, az anyagra bízott törvények szerint a vas behúzódott a földgolyó közepébe, hogy mintegy elektromágnesként afféle védernyőt gerjessen bolygónk körül, ami megakadályozza az életre káros űrsugárzások behatolását. Kialakultak a tengerek, s bennük, mintegy egymilliárd év múlva, korunkból vissza-

tekintve 3,5 milliárd éve, megszületett az egysejtű élet.

Hogyan? Az Úr türelméből. Ő az „anyag” nevű teremtményére bízta a terveinek megvalósítását, és türelmesen várt.

Kiváló bölcselőnk, *Buji Ferenc* írta *Az emberre vált ember* című ragyogó könyvében, hogy az egysejtűek közül kiemelkedett Valaki, előlegezzük meg: az Ember, a többiek maradtak egysejtűek. Ma is élnek, szaporodnak, végzik a rájuk bízott teendőket a Törvény szerint. Sokan éppen bonyolultabb élőlények testében teljesítik kötelességüket. Többek közt a miénkben.

Hm, Valakiből többsejtű lett, ilyen-olyan puhatestű. Új szintjén a magával emelt egyedek megint szaporodtak és változatosabbak lettek, de kijelölt létkörüket azóta sem hagyták el. Közülük csak egy Valaki, akiből gerinces lett, vízi lény, elképzelhetetlenül gazdag változatosságban. Ám

a többiek közül egyik sem „fejlődött” tovább, mind maradt ott, azon a lépcsőfokon, ahová a Teremtő és Valaki magával emelte. Ott lett az, ami lehetett, kihasználva adottságait és lehetőségeit tarkaságát. Ám egyedül csak a Valaki, az ember fejlődött. Jól mutatja a térkép: csak ott, kizárólag azon a kontinensen történt fejlődés, ahol ő megjelent. Madagaskár elvált az Ős-Gondvánától a félmajmok idejében, s azóta is ezek az állatok a „legfejlettebbek” ezen a szigeten. Ausztrália korábban, a méhlepényesek kialakulása előtt, az erszényesek uralmának idején szakadt el a fővonaltól, s ettől kezdve ott is megrekedt a „fejlődés”. Az erszényesek egyike fákra költözött, másika a mezőn ugrál, a harmadik vadászott az előbbiekre, de erszényes majom vagy előember nem született meg. Amerikában sem, ahova kerültek erszényesek is, majmok is, és mind maradt, ami volt: legfőbb nagyobb lett, kisebb, fürgébb, fakóbb, tarkább, erősebb karmú-fogú. Alkalmazkodott a körülményekhez, de itt befejezte. Részletlenül maradt az egysejtűekből, gombákból, növényekből és egyéb állatokból szerveződött életrendszernek – tudományos szóval ökoszisztémának –, melyben a szerves és a szervetlen anyag az élőlények szolgálatára tud lenni. Elsősorban Valakié, az Emberé.

Isten türelmesen kivárta a Föld 4 500 millió esztendejéből az utolsó kb. 2 500 000-et, az ún. Negyedkor eljövetelet, amikor Valakiből kiválaszthatta Ádámot és Évát. A jól számológok szerint, ha a Föld korát 24 órának tekintjük, akkor az utolsó időszakra 17 másodperc esik.

Nem én mondom, hanem a genetikusok, hogy valamennyi ma élő ember neme szerint visszavezethető egy úgynevezett genetikai Évára és genetikai Ádáma. Kivéve persze a gyevi bírót meg a gendereket. Ez az időpont nagyjából negyed és fél millió év közé esik, Éva és Ádám pedig a jelek szerint egy időben élt.

Isten képmásai? Igen, mert Valaki nem egyszerűen kiemelkedett, kifejlődött a növény-és állatvilágból, hanem útjának ezen az állomásán lelket kapott Tőle. Teremtőjével egy minőségű, nem élet-, hanem Lételemet, vagyis az örök élet lehetőségét, s hozzá paradicsomi türelmet, hogy megszokja.

Nem sikerült. Isten képmását viselni azt jelenti, hogy úgy élünk a Földön, ahogy ő tenné. Jelesül a paradicsomi bukás után nem törölte el az embert, hanem „történelmet” adott neki. Végtelen türellemmel nézte bukdácsolásait, majd kiválasztotta Ábrahámot és ivadékait, akik már a kezdet kezdetén úgy viselkedtek, ahogy nem kellett volna, s tette ezt a választott nép olyan nagyjában is, mint Dávid, a csodálatos zsolnártöltő.

Isten képmásai? Igen, mert Valaki nem egyszerűen kiemelkedett, kifejlődött a növény-és állatvilágból, hanem útjának ezen az állomásán lelket kapott Tőle. Teremtőjével egy minőségű, nem élet-, hanem Lételemet, vagyis az örök élet lehetőségét, s hozzá paradicsomi türelmet, hogy megszokja.

Nem sikerült. Isten képmását viselni azt jelenti, hogy úgy élünk a Földön, ahogy ő tenné.

Jelesül a paradicsomi bukás után nem törölte el az embert, hanem „történelmet” adott neki. Végtelen türellemmel nézte bukdácsolásait, majd kiválasztotta Ábrahámot és ivadékait, akik már a kezdet kezdetén úgy viselkedtek, ahogy nem kellett volna, s tette ezt a választott nép olyan nagyjában is, mint Dávid, a csodálatos zsolnártöltő.

Isten ismét türelmes volt, elfogadta Dávid bűnbánatát, és ezer év múlva elküldte egyetlen Fiát, bizonyos értelemben önmagát, hiszen szavaink elégtelenek a Szentháromság emberi értelmet messze meghaladó természetének leírására. Jézus eljött, türelmesen megélt egy bő nemzedéknyi időt, harminc esztendő, és a saját bőrén tapasztalta, mit jelent embernek lenni, embereket tanítani, hogy töltsék be rendeltetésüket, járjanak és éljenek Atyjuk képmásaként a világban. Ha figyelmesen olvassuk az Evangéliumot, napnál világosabban látjuk, hogy a tanítványok éppen úgy viselkedtek, miként mi tennénk az ő

helyükben. Megbuktak és újra elhasáltak, értetlenek voltak, rajongók és gyávák megáruók. Különösen vezetőjük, Péter.

Az Úr türelme azonban nem fogyott el a kereszten sem. Föltámadása után a Genézreti-tó partján gyújtatlan gyulladt tűzön sült, emberkéz által nem fogott, nem tisztított hallal, költetlen kelt kenyérral várta őket az Utolsó, vagy ha úgy tetszik, az Első Reggelen az Ő Országában (Jn 21).

És Pétertől, a háromszoros árulótól nem várt esdeklést, rimánkodást, magyarázatot, csak azt, hogy nézzen az Atya tekintetével Rá: szeresse Őt. ● CZAKÓ GÁBOR

Valamennyi ma élő ember neme szerint visszavezethető egy úgynevezett genetikai Évára és genetikai Ádáma.

Édeni rózsa

Légy türelmes! Mindenki egyetért, hogy a rózsatermesztés eme formája egyfajta *édeni erény*... Miben is áll azonban a türelem?

tulajdonság! Emberi odaszánásból elérhetetlen – tudom, mert bár sokszor próbálok, mégis minduntalan elbukom, amikor a magam akarásából igyekszem türelmes lenni.

Valójában a türelem Isten tulajdonsága! A Szentírásban gyakran hosszútűrésként olvassuk, ami több vonást felfed mibenlétéből. Egyrészt, hogy nem valami gyorsan letudható műveletről van szó – hanem hosszan tartóról. Másrészt nem is könnyen letudható – tűrni, sőt, szenvedni kell hozzá! A konfliktuspéldához visszatérve: gyenge emberként nem kell türelem, hogy elviseljük a bántalmakat. Valójában akkor van szükségünk türelemre, ha van erőnk visszaütni, érvényesülni.

Hát Isten épp így volt türelmes! Jézus épp így volt hosszútűró a kereszten! Elfogatásakor világossá tette: lehetősége van akár tucatnyi angvallégit hívnia, hogy megmentse Őt (Mt 26,53–54). Helyette inkább kiszenvedett. Mert még annál is sokkal nagyobb hatalma van, mint pusztán megmenekülni a bántalomtól, kivégzéstől.

Türelmének pedig hallatlan gyümölcse van, hiszen ezáltal nyerhetjük el bűneink bocsánatát – mert Ő leginkább bűneinket szenvedte-tűrte el, élethossziglan. Bizonyára ezekre is utal Pál apostol, amikor az isteni türelem ránk gyakorolt hatására kérdez: „Vagy megveted jóságának, elnézésének és türelmének gazdagságát, és nem veszed tudomásul, hogy téged az Isten jósága megtérésre ösztönöz?” (Róm 2,4)

Isten türelmének gyümölcse révén részesülhetünk Isten országában, és lehet részünk a valóban édeni rózsa termésében: az örök élet fájának gyümölcsében (Jel 2,7).

• SZAKÁCS TAMÁS

Többlépcsős türelem

Jézus szerette a tanítványait, „szerette őket mindvégig” (Jn 13,1), de néha belefáradt nemzedéke türelmes elhordozásába.

Egyszer, amint azt három evangélista is följegyezte, kifakadt: „Ó, hitetlen és elfajult nemzedék, meddig tűrjétek titeket?” (Mt 17,17) A Mester haragos volt, de nem indulatai szerint cselekedett, hanem a szeretet parancsa alapján: továbbra is szerette és oktatta tanítványait, meggyógyította a szenvedő fiút, és megvigasztalta a kétségbeesett apát.

De az is előfordult, hogy *nem tűrte*, mert nem is tűrhette, amit látott: ostort ragadott és kikergette a templomudvarból az árusokat és a pénzváltókat (Jn 2,12–17). Nyilvánvalóan magabiztos és dinamikus volt a fellépése, mert a kárvallottak nem támadtak neki felborított asztalaik és szétszóródott pénzüik láttán, hanem elmenekültek. Megszéppentek az ellenállhatatlan erő látán, amely most is – bármennyire meglepő – *szeretből fakadt*. „A Te házad iránti

Vannak dolgok, amik nehezen elviselhetők, de nyilvánvaló, hogy nem tud változtatni rajta, aki okozza. Ezeket nem kell szeretni, de *szeretből el kell tűrni*. Ilyen a csecsemő bömbölése, a kamasz pimasz válaszlai, a házastárs idegesítő szokásai, az öregember rigolyái. Ezekre vonatkozik Pál apostol figyelmeztetése: „Viseljétek el egymást szeretetben!” (Ef 4,2)

De vannak dolgok, amiket bár meg kell bocsátani (Jézus szerint a megbocsátás hetszer is kötelező, vö. Mt 18,22), de *nem szabad eltűrni*. Ne tűrjük el, ha szeretett szüleink „jóakarátú megjegyzései” sorozatosan aláássák a társunk önbecsülését és meggyengítik házastársi kapcsolatunkat, ha a gyermekeinket okkult hatásoknak te-

Hosszan tűrni emberek megmentése érdekében – ez a küldetésük Jézus követőinek is.

szik ki lazítás címén az óvodában vagy az iskolában. Igen, meg kell bocsátani még a házasságtörést is, de bűnpártolásban részes, aki eltűri, hogy társa nem szakítja meg házasságtörő kapcsolatát. Vajon ez a türelmetlenség is szeretetből fakad? Feltétlenül! Hiszen a bűn el nem tűrése a házasságunk vagy a gyermekeink védelmében történik, de azok érdekében is, akik a bajt okozzák, legyen bár idős szülő, nevelési intézmény vagy hűtlen házastárs.

Amikor az apostol felsorolja a Lélek gyümölcseinek szőlőszemeit (Gal 5,22), kide-

rül, hogy a türelem édes testvére a szeretetnek, az öröme, a békeségnek és még öt krisztusi tulajdonságnak. A türelmről szóló bibliai tanítás ugyanis Jézusról szól, aki az Atya háza iránti féltő szeretetből vette kezébe a korbácsot, de önmaga védelmére nem hívta segítségül az angyalok seregét. Az irántunk való féltő szeretetből tűrte el, hogy földi életének három évtizede alatt folyamatosan megalázzák, hogy méltatlan körülmények között szülessen meg a földi életre, hogy hamarosan menekülnie kelljen, hogy gyakran értetlenség vegye körül, hogy legjobb barátai cserbenhagyják a legnehezebb órában, hogy pogányoknak kiszolgáltva kegyetlenül kivégezzék...

Mit tesz ma Jézus? „Hosszan tűr éretünk, mert nem akarja, hogy némelyek elveszenek” (2Pt 3,9).

Hosszan tűrni emberek megmentése érdekében – ez a küldetésük Jézus követőinek is. Ezt teszik azok a hívő szülők, akik éveken át kitartóan imádkoznak felnőtt gyermekeikért, akik a szülői házban magukévá tett hitet eltékoztatták. Ezt teszik azok az asszonyok és férfiak, akik kitartóan kérik az Urat, hogy hitetlen házastársukat is vonzza magához. Ez a dolgunk mindnyájunknak, akik megismertük Isten kegyelmét: állhatatosan imádkozzunk Istentől elfordult népünkért, hogy ne vesszen el a hitetlen Európában.

• DR. PÁLHEGYI FERENC
www.palhegyi-ferenc.com

Tolerancia!

Zéró tolerancia!

A Magyarországi Evangélikus Egyház a reformáció négy év múlva esedékes ötszáz éves évfordulójára való készülődés jegyében évenként más-más témára összpontosít. 2013-ra meghirdették a reformáció és tolerancia évét. Nem tudom, hogy fél évezreddel ezelőtt az egyház megújulását mennyire kísérte, illetve arra mennyire volt jellemző a tolerancia, ezért inkább a jelenkori egyház toleranciához való viszonyulásával foglalkozom. Kevés ilyen (idegen) szavunk van, mely ennyire megosztó lenne egyházon belül is, mint a tolerancia. Nem mindegy, hogy evangélikus egyházunk mivel, kivel toleráns, illetve nem toleráns.

Tönkretett szó

Néhány évtizeddel ezelőtt nem sok érzelmet váltott ki a tolerancia szó. Nem ez az egyetlen szavunk, melyet közelmúltunk tönkretett, erodált. Emlékszem, édesanyánk édesapánkat mások előtt – úgy harminc-negyven éve – páromnak nevezte. Ma a házasság nélküli együtt élők kisajátították ezt a szót. Vagy száz évvel ezelőtt faluhelyen a szerető a szerelmes társat jelentette, nem pedig azt, hogy a házasságon kívül élőknek az ágya időnként közös. A toleranciáról eszünkbe juthat a türelem, a megértés és az elfogadás, de ugyanakkor a világlélek erőszakos követelődése is, mely a keresztyénségen belül is elvárásokat fogalmaz meg. E kettősség alól ki nem bújhatunk, ellenben megvizsgálhatjuk, hogy a Biblia és a hitvallási irataink tanításai alapján, a teljesség igénye nélkül, mi és ki tolerálható, és mi nem.

Isten a bűnöst szereti

Ha valaki toleráns, azaz elfogadó és türelmes, akkor az Isten az! „Türelme hosszú,

szeretete nagy.” (Zsolt 103,8/b) Ennek legfőbb bizonyítéka, hogy az emberiség még létezik, hogy szereteteinkkel együtt hallhatjuk, olvashatjuk az élő Igét, bűneinkkel az Úrhoz mehetünk, hívó emberekkel közösségünk lehet, és élhetünk a szentségekkel.

Isten bűneink ellenére szeret bennünket. **Nagyon fontos tudni, hogy bennünket fogad el, nem pedig a bűneinket vagy véleményünket,** életünk ilyen-olyan útjait. De nem is gondolkodásunkat, főleg nem értékítéletünket, sőt még hullámozó és változó hitünket sem, hiszen „Hitem pedig, mint a változó hold, / Hamar elfogy, tölte alighogy volt” (Evangélikus énekeskönyv 383. ének). Amit Isten Jézus érdeméért beölelünk elfogad, az a Szentlélek által munkált töredelmes szív, a bűnbánat.

Számunkra nem lehet nagyobb és jobb példa a jézusi türelemnél. Ő egyrészt a maximumot nyújtja toleranciából, hiszen a „bűnösök barátja”, aki társadalmi, korbeli, nembeli, származási stb. különbségeket átlépett, mindenkivel szóba állt tudatosan,

egy cél érdekében. Jézus Krisztus célja pedig nem más, mit az embermentés. Menteni mindenkit, legyen az akár az éjszakai órán egy farizeus, vagy forró délben a samáriai kútnál egy célt tévesztett asszony, esetleg néhány magabiztos tanítvány, akik már a mennyei helyeket osztogatják maguk között, vagy a lator a jobb keze felől. És Téged, kedves olvasó, és engem, akik miatt (is) állt a golgotai kereszt. Csakis őket, meg Téged és engem, az elveszetteket, nem pedig nézeteinket, véleményünket, cselekedeteinket, gondolatainkat, hiteinket tolerálja az Isten.

Isten a bűnt gyűlöli

Akkor is gyűlöli Isten a bűnt, ha ahhoz az emberhez kötődik, akit halálosan szeret. Nem Téged és engem, hanem benned és bennem gyűlöli a bűnt, ki nem állhatja. A bűnnel szemben az Istennél nincs tolerancia. **Magyarázkodunk, visszakerdezzük: „De én nem is annyira; megkülönböztet: mi a bűn?”** Az Istentől való elszakítottság állapota a bűn, akár egy életen át tart, akár csak egy pillanatig. A bűn az, ha nem érzem magam elveszítettnek. Lásd a tékozló fiú bátyját vagy a farizeusokat, esetleg a gazdag ifjút, de ugyanígy abban a pillanatban Pétert is, aki a haláláról szóló Jézust így óvja, nagy „emberi szeretettel”: „Isten mentsen, Uram, ez nem történhet meg veled!” Ő pedig visszafordult és így szólt Péterhez: „Távozz tőlem, Sátán, mert nem az Isten szerint gondolkozol, hanem az emberek szerint” (Mt 16,22–23).

Krisztusi toleranciát az egyházban!

A Magyarországi Evangélikus Egyházban – a többi felekezethez hasonlóan –, valamint e hazában és egész Európában nagy a bizonytalanság és a zavarodottság. Pedig az előzőekben vázolt tételt – Isten a bűnt gyűlöli, de a bűnöst szereti – fennhangosan hirdetik. Nem hiszem, hogy a kuszaságnak a tisztánlátás hiánya lenne

az oka, sokkal inkább az érdekek és a sodródás.

A krisztusi toleranciának van helye az egyházban és a keresztyének életében, amikor kegyességi formák, liturgiai kérdések, istentiszteleti gyakorlatok kerülnek viták középpontjába. Hiszen ki ne hallott volna mindenfajta alaposabb vizsgálódás nélkül pietista bélyegről vagy liberális gyakorlatról, esetleg ortodox lutheránusról. Gyülekezetemről (Budaörs) az egyház bizonyos köreiben az terjedt el, hogy szabadegyház jellegű. Ez is egy skatulya.

Isten mindenkit formál egy életen keresztül, ahogy az apostolokkal is tette, pünkösöd után is. **Nem**

klónokat hozott létre, mert mindegyikük más és más maradt, természetüknek megfelelően. Gondoljunk Pál és Péter apostolok eltérő természetére, és ebből fakadóan eltérő szolgálatára. Ahogy Isten elhordozta őket és különbözőségeiket, úgy bennünket is hordoz és nekünk is ezt kell tennünk egymással.

Trianon óta az országban alig vannak hagyományos nemzetiségek. Irántuk és velük kapcsolatban az egyházban nincs türelmetlenség. Ugyanakkor hazánkban a cigányság száma jelentősen nőtt. Az evangélikus egyháznak van cigánymissziója, a cigányok hívogatása és befogadása közösségeinkbe – egy-két gyülekezetet kivéve – mégis elenyésző. Nem hagy nyugodni a kérdés: nem azért van ez, mert így kényelmesebb? Nem kell alkalmazkodni, el- és befogadni, tolerálni? Pedig Krisztus a romákért is meghalt és várja, hogy gyülekezeteink, egyházunk ne csak kitarja kezét, hanem elébük menjen.

Zéró toleranciát az egyházban!

Az alkoholos befolyásoltság alatti gépjárművezetéssel kapcsolatban hirdette meg öt évvel ezelőtt az akkori kormány a zéró toleranciát. Vagyis hogy a törvény szigorával

lép fel minden alkoholt fogyasztóval szemben, ha annak hatása alatt gépjárművet vezet.

Megfigyeltem, hogy teológiai képzett, tudós emberek összekeverik a kegyességi irányultságokat a teológiai különbözőségekké. Mit várhatunk akkor gyülekezeteink tagjaitól? Van olyan lelkész, aki az ördög, Sátán létezését tagadja. Más azt vallja, hogy ne beszéljünk a bűnről híveinknek. Van, aki a feminista teológiaszörnyedvényt kreálók nyomdokaiban jár. Olyan is volt, aki a homoszexualitással kap-

Jézus Krisztus célja pedig nem más, mint az embermentés.

csolatban büszkén mondta, hogy ő már meghaladta Mózeszt és Pál apostolt. Egy, azóta szerencsétlenül járt lelkész az ország legnagyobb példányszámú politikai napilapjában az általa elavultnak tartott Szentháromságtan mocsaráról beszélt. Másoknak erkölcsi nézeteik, életgyakorlatuk égbekiáltó. Nem kell ahhoz teológiai doktornak lenni, hogy észrevegyük, nem kegyességi különbségekről van ezekben szó, hanem Isten kijelentéseinek, a Biblia tanításának és az erre épülő lutheri kereszt teológiájának félresöppréséről. Nagy a püspöki szolgálat és az egyházi bíróság felelőssége, mert ezekben a kérdésekben zéró toleranciát kell(ene) alkalmazniuk, félretelve minden egyéb szociális, humanitárius, és még ki tudja milyen szempontot. Isten nem olyan evangélikus egyházat akar Magyarországon, amibe ez is, meg az is belefér. Imádkozzunk közösen a tévelygőkért, hogy térjenek meg, és a vezetőkért, hogy Isten igéjét és a rájuk bízott nyáj érdekeit tudják képviselni, akár fájó döntések meghozatalával is! Ugyanakkor adjunk hálát azokért a különbözőségekkért, amelyeket Isten adott elénk!

• GARÁDI PÉTER

„Nincs jobb cselekedetem, mint a harag és felindulás, mert amikor ki akarok eszelni vagy meg akarok írni valamit, avagy imádkoznék vagy prédikálnék, akkor haragosnak kell lennem, attól felfrissül a vérem, és az eszem élesebben vág, s a nem kívánt gondolatok és a kísértések eltakarodnak.”

„Patientia nostra”

Lehet-e bármi köze a türelemhez annak, akit saját bevallása szerint is a harag és az indulat mozgat? Beszélhetünk-e róla sine ira et studio, amikor minden gondolatáról, szaváról és cselekedetéről sok mindent el lehet mondani, csak azt nem, hogy pártatlan? Akit a tiltakozók, protestálók népes tábora példaképének tart, taníthat-e hitelesen a türelemről? Protestáns türelem – nem fából vaskarika?

E kérdésekre egyértelmű választ ad Luther, amikor a Szentírás alapján fejti ki tanítását, elsősorban magának és kortársainak, de nekünk is. Íme, „Türelmi rendelkezések” 12 pontja:

1. „Türelmes kell, hogy legyek a pápával és a rajongókkal; türelmes kell, hogy legyek a döllyfős Jankókkal és a szolganéppel és Bóra Katalinnal, és még annyi türelem vár a sorára, hogy életem egyéb sem lesz, mint patientia.”

2. „Az igaz tanítóknak a szavát és tetteit sokan csak azért lesik, hátha megfoghatnák őket. Esetükben szó sincs türelemről, csak ítéletről, kárhovatásról és megvetésről. Ezért nem kényelmes tisztesség a prédikátor hivatala, mert ha valaki

nem egyedül Isten dicsőségét és embertársai javát nézi, képtelen kitartani benne. Az igehirdetőnek dolgoznia kell, a dicsőséget és hasznot másnak kell átengednie. Az ő jutalma törvényszerűen a veszteség és a gúny. Neki jutalom nélkül kell szeretni, és soha nem engedni, hogy valaki a kedvét vegye!”

3. „Szentírásunk több kifejezést is használ a türelemre; a keresztyén türelem, görögül *macrothymia* annyit jelent, hogy elviselem a gonoszt, eltűröm a bántást, a sértést, és még az engem bántók megjavu-

lásában is reménykedem. Kívánom a megmentésüket, a bosszú gondolatáról lemondok. **A türelem legmagasabb fokán áll, aki a bántóinak megjavulásában reménykedik.**”

4. „Isten türelmének gazdagsága abban nyilvánul meg, hogy rendkívül hosszú ideig halogatja a hálátlanok megbüntetését. Minél hosszabb azonban a türelme, annál szigorúbb lesz az ítélete. Ahogyan az egyik pogány író is mondja: *a büntetés késleltetését az isteni harag az ítélet súlyosságával egyenlíti ki!* Bizony nagyon veszélyes dolog jóságát,

elnézését és türelmét megvetni (vö. Róm 2,4!).”

5. „Egyetlen cselekedetem sem lehet jó, ha hiányzik a türelem. Ragaszkodjunk a következő zsinórmértékhez: ameddig úgy teszünk jót, hogy nem ütközünk ellenállásba, nem találkozunk gyűlölettel, kellemetlenséggel vagy hátránnyal, addig bizony attól kell félnünk, hogy cselekedeteink nem Isten kedve szerint valók. Amikor azonban üldözöink a jó tetteink sarkába érnek, akkor örvendezhetünk, mert ami az Istentől való, annak keresztire kell feszülnie ebben a világban! **Ami nem vezet kereszthez, nem nevezhető Istentől valónak.** Jézus mondja: »Boldogok, akiket az igazságért üldöznek, mert övék a mennyek országa« (Mt 5,10).”

6. „Ezért mi Cicero pogány igéjét (»Attól nő az erény, ha dicsérik.«) Isten egyházában gúnyoljuk és visszautasítjuk. Az apostol ugyanis éppen az ellenkezőjét tanítja, azt, hogy az erény a gyengeség által válik erőssé (2Kor 12,9). Ezért hát a jócselekedet a türelemben tökéletes. »Mert amikor erőtlenség vagyunk« (szenvedek), *»akkor vagyok erős«* (2Kor 12,10). Az emberek előtti erény a dicséretetek által növekszik, mert az emberek szeretik, ha dicsérik őket, viszont a Krisztus szerinti erény a szenvedés türelemmel való elhordozása által nő nagyra.”

7. „Ha az emberek előtti erényesség csak akkor növekszik, ha dicséretben részesül, mit tesz az erény, ha feddik? Megszűnik? Minden bizonnyal, mivel haragra gerjed, vagy kételkedni kezd önmagában. Igaz ugyan, hogy a türelem hiánya miatt »viszálykodók« is tehetnek jót. Mivel ők a türelmet nem ismerik, jótetteikkel önmaguk dicsőségét keresik. Akinél az emberektől kapott dicsőség még nem állt félre az útból, s aki még nem hordozza türelemmel a cselekedete miatti szégyent, feddést, üldöztetést, nem jutott el a teljes igazságosságra.”

8. „Az apostol a türelem három lépcsőfokát ismeri. A legelső lépcsőfok, amikor a türelem a nyomorúságát magára veszi, de csak némi ellenkezéssel, mint aki a legszívesebben szabadulni szeretne tőle. A középső lépcsőfok, amikor az ember boldogan és készségesen vállalja a nyomorúságot, amit azonban nem keres. A türelem legmagasabb lépcsőfokán azok állnak, aki vágyódnak a nyomorúság után, keresik azt, és mint kincs után nyújtják ki a kezüket. Itt érvényesül az ige szava: »dicsékszünk a nyomorúságokkal« (Róm 5,3).”

9. „Isten senkit nem fogad el igaznak, akit előtte meg nem vizsgál. Ő pedig csak a nyomorúságok tüzeiben vizsgál, amely lényegét tekintve türelempróba! Ahogyan a Zsolt 17,3 mondja: »Megvizsgáltad szívemet, próbára tettél, nem találz bennem álnokságot«. **E próbatétel végső célja, hogy világossá váljék, valójában kik vagyunk, s jó úton járunk-e.**”

10. „Erről szól a Zsolt 139,23–24 is: »Vizsgálj meg engem, Istenem, ismerd meg szívemet! Próbálj meg, és ismerd meg gondolataimat! Nézd meg, nem járok-e téves úton, és vezess az örökkévalóság útján!« Itt kapunk találat és pontos választ arra, hogy Isten miért látogatja meg az embert nyomorúsággal: azért, hogy megvizsgálja, a türelmét próbára tegye.”

11. „Ahogyan a Róm 12,12-ben is olvassuk: »A reménységben örvendezzetek, a nyomorúságban legyetek kitaratók«. Ez csak ott valósul meg, ahol a kölcsönös szeretet elegendő. A másik erőtlensége felett kimondott ítélezésben mindez megtörik. Az apostol tehát azt szeretné, ha békességben élnénk, és békességet teremtenénk! Mert a szeretet nem engedi, hogy önmagunk tettségére éljünk, hiszen a szeretet türelmes. Nélküle azonban türelmetlenné válunk. És bár az Írás szerint mindez a Krisztusról íratott meg, ámde »a mi tanításunkra, hogy az Írásokból vi-

gasztalást és türelmet mérítve reménykedjünk« (Róm 15,4).”

12. „Mivel a reménység nem kézzelfogható, ezért mindent félreállít, ami megragadható. Itt tehát türelem szükségeltetik! Erre pedig csak azok képesek, akik minden földi dologra nézve meghaltak. Ők az igazi keresztyének, mert

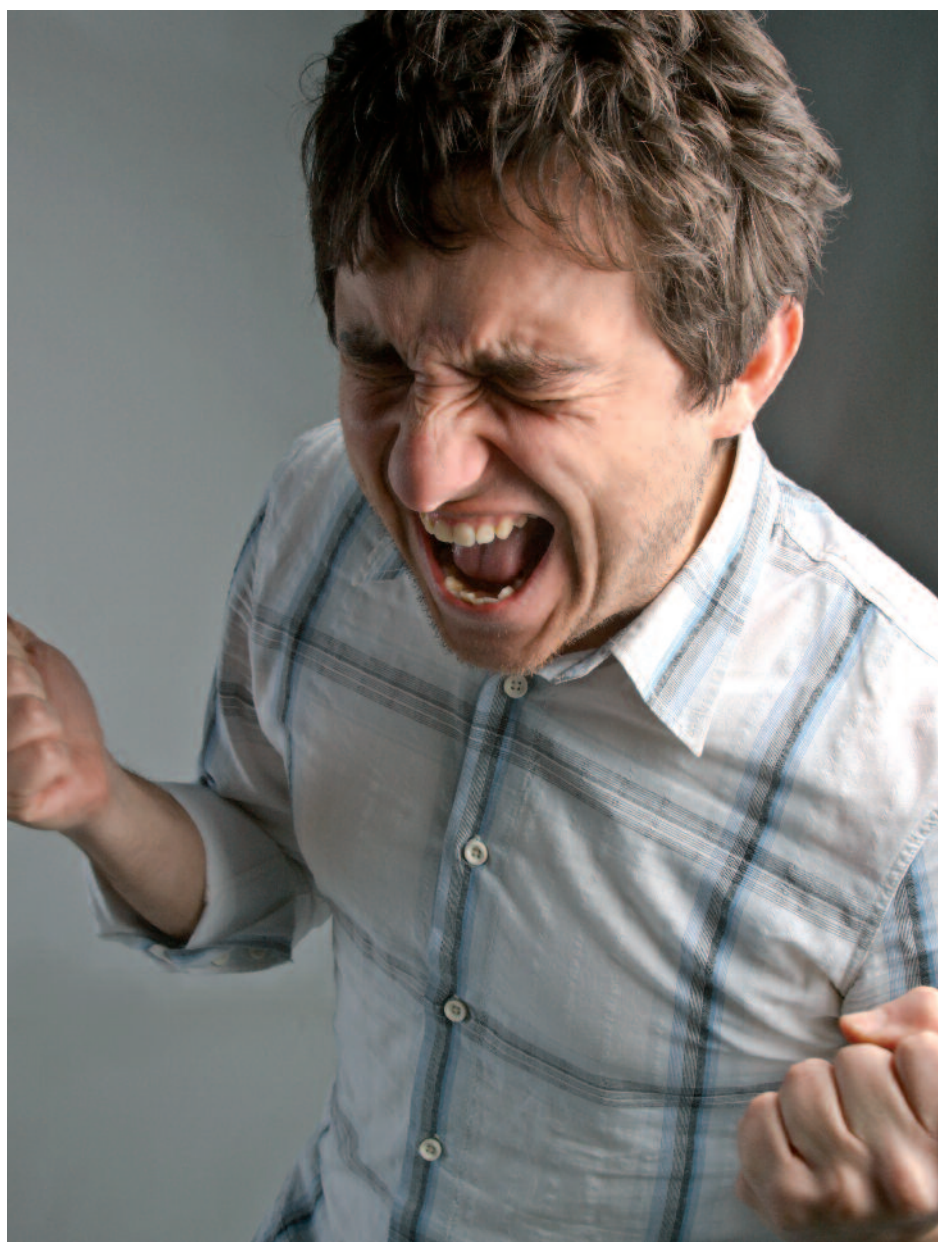
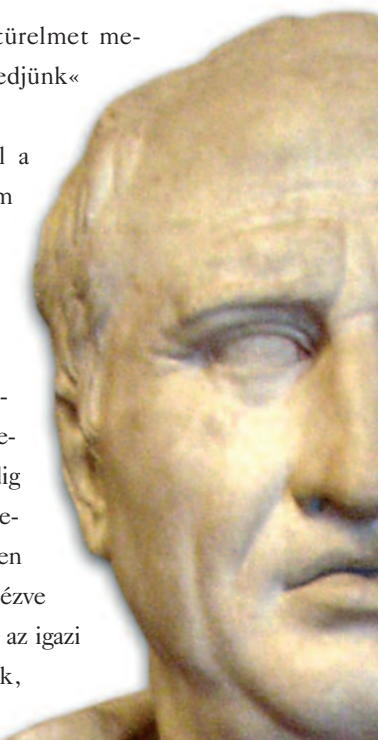
Ezért mi Cicero pogány igéjét Isten egyházában gúnyoljuk és visszautasítjuk.

hallgattak Mesterük szavára: »aki nem mond le minden vagyonáról, nem lehet az én tanítványom« (Lk 14,33). »És akik a világ javaival élnek, mintha nem élnének vele« (1Kor 7,31). Minden cselekedetükkel Istennek számolnak el, mert soha nem önmagukért fáradoznak. Végül: »a türelem és vigasztalás Istene pedig adja meg, hogy kölcsönös egyetértés legyen közöttetek Jézus Krisztus akarata szerint« (Róm 15,5). **Egyiket sem birtokolhatják, de Isten mindkettőt a hívőknek ajándékozza.**”

Ismert mondás: Nincsen rózsza tövis nélkül! A mi hitvallásunk ezzel szemben így hangzik: nincsen keresztyén élet türelem nélkül! Mert a türelem rózsát terem, esetünkben Luther-rózsát, amelynek a közepében ott a fekete kereszt. Azért jár rózsákon Krisztus híve, mert keresztet hord a szíve. Ez a mi türelmünk összehasonlíthatatlanul több a toleranciánál!

• WELTLER SÁNDOR

Az idézetek Luther Márton A római levélhez és A galata levélhez írt magyarázatából és az Asztali beszélgetésekből valók.

Nem türelem — kegyelem!

A Biblia tanítása a türelemről

A türelem fogalmát a Szentírás számtalan összefüggésben használja. Számunkra a legnagyobb jelentőséggel kétségtelenül azok az igék bírnak, amelyek Isten türelmes voltáról tanúskodnak. Mózesnek így mutatkozik be az Úr: „Az Úr, az Úr irgalmas és kegyelmes Isten! Türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy!” (2Móz 34,6)

Isten türelme azonban nem egyszerűen elnéző engedékenység, hanem kegyelem, meg nem érdemelt hűség: nem az akaratától eltérő magatartás tolerálása, hanem arra való törekvés, hogy az ember megtérjen, és ezáltal visszataláljon hozzá (2Pt 3,9). Ennek jeleként kellett például

Hóseás prófétának Isten parancsára egy parázna nővel házasságot kötnie: „Ezt mondta nekem az Úr: Szeresd csak tovább azt az asszonyt, aki más szeretője és házasságtörő, ahogyan az Úr szereti Izráel fiait, bár más istenekhez fordulnak” (Hós 3,1). Előttünk áll Ézsaiás intése is: „De még vár az Úr, hogy megkegyelmezhesen, még hallgat, hogy irgalmazhasson” (Ézs 30,18). Ábrahám maga is Isten türelmére hivatkozva küzd a pusztulásra ítélt bűnös városokért, Sodomáért és Gomoráért (1Móz 18,23kk). Ugyanígy „zsarolja” meg őt sikeresen Mózes, amikor ítéletet akar tartani az aranyborjú körül táncoló izraeliták felett (2Móz 32,11–14). Jónás pedig már egyenesen vádként vágja a szemébe Ninive megmaradását a saját felsüléseként megélve: „...tudtam, hogy te kegyelmes és irgalmas Isten vagy, türelmed hosszú, nagy a szereteted, és még a rosszat is megbánod” (Jón 4,2).

(Jn 3,16). Istennek ez a türelme ugyanis éppen abban nyilvánult meg, hogy Jézus maga is tűrt értünk: „Amikor kínozták, alázatos maradt, száját sem nyitotta ki. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh, mely némán tűri, hogy nyírják, ő sem nyitotta ki száját” (Ézs 53,7). Jézusig egyenesen a tudatlanság idejét élte a világ, amelyet Isten akkor eltűrt, most azonban mindenkinek meg kell térnie (ApCsel 17,30–31; Róm 3,25–26).

Isten a maga bölcsessége és kegyelme szerint cselekszik, ezért a hozzá tartozó embernek vagy közösségnek benne bízó türelemmel kell élnie az életét, bármilyen számára érthetetlen szenvedések is érik. Így biztat állhatatosságra Dániel könyve a Makkabeusok korában, amikor sokakat fenyegetett a vértanúság (Dán 12,12). Ugyanígy int a türelemre János mennyei jelenése, felsorakoztatva a mártírokat, akik Jézusért adták az életüket: „Akkor fehér ruha adatott mindegyiküknek, és megmondattak nekik, hogy nyugodjanak még egy kis ideig, amíg teljes nem lesz azoknak a szolgátsaiknak és testvéreiknek a száma, akiket ugyanúgy megölnek, mint őket” (Jel 6,11). A végítélet közelségének tudata mondatja Jakab apostollal: „Legyetek tehát ti is türelemmel, és erősítsétek

„Ha azonban valaki mint keresztény szenved, ne szégyenkezzék, hanem dicsőítse Istent ezzel a névvel.”

Nem fedekkezhetünk meg arról, hogy **Isten türelmes kegyelme Krisztusban, mégpedig az ő keresztjében érte el a teljességét**

meg a szíveteket, mert az Úr eljövetele közel van” (Jak 5,8).

Ennek tükrében a hívő embernek a szenvedést is türelemmel kell viselnie, hiszen azáltal is Isten cselekszik: „Szeret-eim! **A szenvedés tüze miatt, amely megpróbáltatásul támadt közöttetek,**

ne háborogjatok úgy, mintha valami meglepő dolog érne titeket. (...) Közülük tehát senki se szenvedjen mint gyilkos, mint tolvaj, mint gonosztevő, vagy mint más dolgába avatkozó. Ha azonban valaki mint keresztény szenved, ne szégyenkezzék, hanem dicsőítse Istent ezzel a névvel” (1Pt 4,12).

A türelem a Lélek egyik fontos ajándékaként is megjelenik a Szentírásban (Gal 5,22; Ef 4,2; Kol 3,12). Az ismert himnuszban a szeretet tulajdonságai között olvashatjuk, hogy „türelmes”, sőt „mindent eltűr” (1Kor 13,4,7). Az apostol nyilván az emberi esendőségre tekintve rendelkezik így: „*Visseljétek el egymást...*” (Kol 3,13)

A hívő ember türelme gyakran szinte határtalan nagyvonalúságként jelenik meg. A csodálatos gyógyulása láttán megtérő arám Naamán tábornoknak még azt is megengedi Elizeus próféta, hogy amikor

szigorúan óvja választott népét a pogányok vallásától, szokásaitól, a velük való keveredéstől (5Móz 7,16a; 13,13–16; 18,9–14). Ez utóbbi a babiloni fogság után még radikálisabban jelenik meg, amikor Ezsdrás parancsára a zsidó férfiak elbocsátják idegen származású asszonyaikat (Ezsd 10,10–11).

Jézus maga is óvja tanítványait a hamis prófétáktól (Mt 7,15), illetve a nem Isten szerinti gondolkodástól (Mk 8,31–33). Ahol nem fogadják be a tanításukat, ott az apostoloknak még a port is le kell verniük a talpukról, átengedve a megátalkodottakat a kárhozatnak (Mt 10,14–15).

Az eretnektanításokkal kapcsolatban a Biblia nem engedi meg a sokszínűséget: „Különbé idegen tanításoktól ne engedjétek félrevezettetni magatokat” (Zsid 13,9a). Pál még akkor is átkozottnak és elvetendőnek tekinti a hamis tanításokat, ha „mi magunk vagy egy mennyből való angyal” hirdetné azokat (Gal 1,8). Így figyelmezteti az övéit: „Kerüld az ostoba vitaközléseket, a nemzetségtáblázatokkal kapcsolatos kérdéseket, a viszálykodásokat

Jézus maga is tűrt értünk: „Amikor kínozták, alázatos maradt, száját sem nyitotta ki. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh, mely némán tűri, hogy nyírják, ő sem nyitotta ki száját.”

idős uralkodóját karon fogva bevezeti a maga bálványtemplomába, a királlyal együtt ő is térdet hajtson a hamis istenség szobra előtt (2Kir 5,18–19). Pál a hitükben gyengékre való tekintettel kérleli a hitben erősebbeket, hogy bár ezzel nem követnének el bűnt, mégse legyenek olyan állatok húsából, amelyek a pogány templomokból kerültek a piacra, hogy ez „valamiképpen megütközést ne váltson ki az erőtlenekek között” (1Kor 8,9).

Természetesen a hívő ember türelmének is meg kell, hogy legyenek a maga korlátai. Az Ószövetségben az Úr

és a törvényeskedő harcokat, mert ezek haszontalanok és hiábavalók. A szakadást okozó ember elől egy vagy két megintés után térj ki, tudván, hogy az ilyen ember kivetkőzött önmagából, bűnben él, és magában hordja ítéletét” (Tit 3,9–11).

Szintúgy nem tűri az apostol a gonosz tetteket sem: „...akik ilyeneket cselekszenek, nem öröklük Isten országát” (Gal 5,21). Az ilyesmiktől határozottan tartózkodni kell: „Ellenben paráznság, bármiféle tisztátalanság vagy nyereszkeskedés még szóba se kerüljön közöttetek” (Ef 5,3).

• TUBÁN JÓZSEF

„Az Úr tudja, hová akar helyezni”

Szemerédi Bernadett fiatal színész- és énekesnővel Zika Klára beszélgetett arról, hogy azt a talentumot, amelyet kapott Teremtőjétől, milyen módon, milyen célra akarja felhasználni.

A Vajdaságból, Délvidékről származom egy nagyon kicsi faluból, mely húsz kilométerre van Zentától, közel a magyar határhoz. Az általános iskola befejezése után úgy véltem, hogy ahhoz, hogy anyanyelven folytathassam a tanulmányaimat, könnyebb, ha gimnáziumba az anyaországba jövök. Szegeden jártam egy katolikus gimnáziumba. Nyolcéves korom óta hegedül-

tem, tizenhét éves koromig zenei pályára készültem. Most is szerves része az életemnek a zene, az éneklés kapcsán is, próbálok a színházi munkáimba is beépíteni.

A középiskola után hogyan folytatódott a továbbtanulás?

A 12. osztályban már intenzíven bekapcsolódtam a gimnázium drámatagozatának tevékenységébe. Előadásokra jártunk, a zene, a vers- és prózamondás kezdettől fogva jelen volt, és gondoltam a színészi pályára is. Ettől főleg édesapám óvott, egyrészt a hite miatt, másrészt mert tudja, hogy elég érzékeny lelkű ember vagyok. A másik verzió az orvosi pálya lett volna, erről azért mondtam le, mert akkor még a magyar törvények értelmében olyan státuszban voltam, hogy bármennyire jól sikerült volna a felvételi, nem vettek volna föl államilag finanszírozott képzésre, csak költségtérítésre. Akkor úgy vettem,

hogy ez egy jel: nem ez az én utam. A színházművészetben találtam meg azt a területet, ahol ki tudok teljesedni.

A család hívő tagokból áll otthon?

Igen, édesapám szülei hitű katolikusok, a nagypám hitoktató és kántor, a nagyanyám szintén hitoktató. Az otthoni egyházközség ügyes-bajos dolgait évtizedekig, házasságkötésük halálukig ők intézték. Példát adtak nemcsak a gyerekeik, unokáik, hanem az egész falu közössége elé. Így a hit már gyermekkoromtól kezdve szerves

része az életemnek. Mentem velük misére, a hittanórákon énekeltem, verset mondtam. Nem éreztem kényszernek, hogy segítsek takarítani, templomot díszíteni. Nem azért mentem, mert a szüleim vagy a nagyszüleim mondták. Természetesnek vettem, hogy ott a helyem. Ez nagyon sokáig így volt.

Később, talán a tinédzserkor vagy az otthonról való elszakadás miatt a hitem valahogy elsilányult, átment üres vallásgyakorlásba. Ott voltam a gimnáziumi hittanórákon, a templomban, de éreztem, hogy amit átélek, az nem hit, az valami üres dolog. Megrekedtem a hitben. Nyomasztó kötelességnek kezdtem érezni. Ez jó néhány évig tartott. Egyedül akkor éreztem az Úr jelenlétét, amikor a szobámban egyedül imádkoztam. Elkezdtem dacolni az Úrral. Őt okoltam, hogy miért történik olyan sok rossz dolog az életemben. Az énekórákon volt egy barátom, akiről kiderült, hogy hívő. Csodáltam a bátorságát, ahogyan mindenféle közegben fel tudta vállalni a hitét. Akkor bennem is elindult valami. Elmentem vele a házi csoportjukba és elindultam a megtéréshez vezető úton.

Szembekerült a pályaválasztása miatt az édesapjával?

Ő magába fojtotta az érzéseit, amikor a színiakadémiára felvettek. Nekem többet nem vetette fel a kétségeit, de édesanyámat folyamatosan bombázta ezekkel, amikor nem voltam otthon. Nem beszélünk róla, és én abban a hitben voltam, hogy elfogadta. Amikor tavaly egy jótékonysági rendezvényt szerveztünk az akadémia javára, akkor egész nap látott a színpadon, olyan szerepekben, amelyeket büszkén merek vállalni. A végén csillogó tekintettel ölelt meg, és azt mondta, látja, hogy jó helyen vagyok, hű tudok maradni önmagamhoz és ahhoz, amit képviselnem kell.

Szeged után a Színművészeti Főiskola következett?

Nem, érettségi után egy színtanodát kezdtem el Szegeden. Nem éreztem magam még elég felkészültnek a főiskolára. Egy tanárom javasolta, hogy onnan menjek a Pesti Magyar Színiakadémiára. Nem bántam meg ezt a választást. Egy színház falai közül indulhattam el erre a pályára, amit egyébként az ember holtáig tanul.

Most szabadúszó?

Igen.

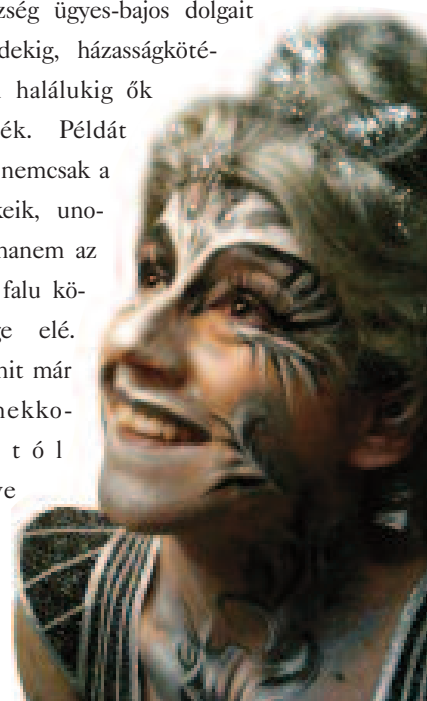
Ahogy figyeltem, elég sok szerepe van különböző színházakban.

Nagyon megijedtem, amikor végeztünk, mert mi voltunk az első olyan évfolyam, amelyik senkitől nem kapott társulati szerződést. Egy társulat tagjának lenni mindenféle szempontból biztonság. Aztán arra gondoltam, hogy ha nekem tényleg helyem van ezen a pályán, akkor az Úr tudja, hogy hová fog helyezni, milyen munkákat ad az utamba, hogy szakmailag is fejlődhessek és kenyér is legyen az asztalomon. Nem vágyom arra, hogy milliókat keressek, csak hogy játszhassak, adhassak az embereknek. Az menjen színésznek, aki adni akar, valamit közölni, értéket teremteni. Amíg megvan a napi betevőm, addig nincs okom panaszra.

A hívő ember számára a szerepek mindig vállalhatók? Volt-e már ebből konfliktusa?

Volt már olyan, hogy megkaptam egy főszerepet, aminek nagyon örültem, de éreztem, hogy azért ez mégsem igazán nekem való. Elhessegettem ezeket a gondolatokat, hogy egy főszerep azért mégis hatalmas lehetőség egy zenés darabban. Aztán az Úr megmentett ettől, mert elintézte, hogy elvegyék tőlem. A producer azt mondta, „egy pályakezdő, nevenincs színésznőskével” mégsem akarja kockáztatni a sikert. A meghallgatáskor ugyan én kaptam a szerepet, de mégis átadta egy nálam idősebb színésznőnek, mert „húzónévre” volt szüksége. Ez azért rosszul érintett, mert hogy válhat valaki húzónévvé, ha nem adnak rá lehetőséget, de aztán elfogadtam, hogy jobb ez így, hogy nem kerülök szembe saját magammal. Azóta mindig próbálok egyeztetni a szerepeket az értékrendemmel, és hála az Úrnak, sok munkám van, sok szép munka. A Reménység Fesztivál óta sok helyre hívnak énekes szolgálatokra, de vannak prózai és zenés szerepeim is.

Kívánjuk, hogy sikerüljön a lelki egyensúlyt megtartania! Idősebb lévén, tapasztalatból mondhatom, hogy ha az ember az Úrra bízta az életét, akkor meg fogja látni, hogy Ő megmutatja az irányt – hogy Ő út, igazság és élet.

Három kérdés

Az előző, ateista rendszer idején, a hatvanas évek végén történt. A Teológiai Akadémia első évfolyamáról elvittek katonának, pedig elvileg elkezdett főiskolai évről nem lehetett. Akadály egy szál sem: tizenkét pesti fiatal utazott vonaton B. városa felé. Köztük én és egy adventista teológus.

Már ismertük egymást, így egy kis idő múlva átmentünk egy üres fülkébe. Itt mód volt az imádkozásra és éneklésre. Volt nála egy gitár és azt énekeltük: „Csak vidáman, csak vidáman / Töltse szívünk háladal, / Mert a mennyben jó Atyánk van, / Gyermekének áldva vall. / Csak vidáman, csak vidáman, / Napról napra napsugár. / Ó, mily szép így életünknek útja, / Vigan hát előre már! – Szent kezével hűn vezérel, / Védve, vész-

ben Istenünk. / Minden napra ingyen adja / Nagy kegyelmét is nekünk...”

A laktanyában, amikor megérkeztünk és katonaruhába öltöztettek, elvették tőlem a Bibliámat. Nagyon szomorú voltam, hisz friss hívő voltam és nagyon hiányzott az Ige.

De egy gondolat suhant belém: Mindent elvehetnek, de ami odabenn a szívedben van: a Megváltódat és vele a hitedet nem. Azonnal jókedvre derültem és minden mássá lett, bármiféle külső változás nélkül.

Az első napokban összehívták a laktanyában lévő összes, különböző vallású teológust. Vagy 1520-an lehettünk, és ott volt a politikai tiszt, aki az előadást tartotta, de a laktanyaparancsnok és a mi parancsnokunk is. Elmonda, hogyan kell viselkednünk, mit szabad tenni és mit nem. Elvtársnak kell szólítani mindenkit, a rangjának megfelelően; ha hazamegyünk, nem

szabad bemenni a templomba és hasonló helyekre, mert az a katonaruha megszenteltségtelenítése, és a laktanyában nincs miszió, nem beszélhetünk Istenről, a hitről. Végül megkérdezte, hogy van-e kérdésünk. Én jelentkeztem és azt mondtam, hogy

„Uram, mutasd meg, hogy mit akarsz elvégezni bennem és általam!” – És megmutatta.

három kérdésem van. „Mondjal!” Mondtam. „Először is, hogyan szólítsuk önöket, hiszen a kötelező megszólítás az elvtárs, de mi nem vagyunk azok.” A válasz így hangzott: „Hát itt ez a megszólítás, ezt kell mondani.” „Rendben” – mondtam, annak tudomásul vételével, hogy ezt csak egy szólásként használjuk. A második kérdésem az volt, hogy ha hazamegyünk, mit csináljunk, hiszen a gyülekezetből, a templomból jövünk, oda is megyünk haza. Kicsit meglepődött a tiszt, de azt válaszolta: „Majd kap a civil ruha viselésére en-

gedélyt.” (Nem is jöhettek ki a laktanyából). Be akarta fejezni a gyűlést, de mondtam, hogy van még egy kérdésem: „Mit tegyünk, ha kérdezzetnek a többiek, mint ahogy eddig is tették? Megmondhatom-e, hogy nem felelhetek?” „Hát, ha kérdezik, akkor felelhet” – mondták. És bizony állandóan kérdezték a fiatalok...

Akkor, mint fiatal, nem is gondoltam, hogy baj lehet ezekből a kérdésekből, csak sok év múltán döbbsentem rá erre. De később hálát adtam értük Istennek: Mint reménytelen, meg sem próbáltak engem könnyebb vagy nehezebb eszközökkel beszervezni. Fizikailag talán nehezebb volt egy kicsit ott lenni, de lelkileg sokkal könnyebb. Szabad voltam. Szabadabb, mint a besorozóm és néhány katona. Még egy előnyöm származott a katonaságból: mivel el akartak különíteni bennünket az értelmiségiektől, csupa kőműves, lakatos, földműves stb. volt a társaságunkban. Így megtanultam nem csupán az általában fölített kérdésekre a keresztyén válaszadás fortélyait, de az ő nyelvüket és gondolkodásukat is. Ennek később nagy hasznát vettem a szolgálatban. Nagyon megkedveltem őket.

Az első napokban kissé el voltam keseredve, hogy fölöslegesen, értelmetlenül telik itt majd két évem. De amikor Isten eszembe juttatta, hogy semmi sincs hiába, nem véletlenül vagyok itt, akkor így imádkoztam: Uram, mutasd meg, hogy mit akarsz elvégezni bennem és általam! És megmutatta. Felelt a kérdéseimre és kéréseimre, hogy én is felelni tudjak a körülöttem élőknek. Most már nem csupán elfogadtam a helyzetemet, de igyekeztem is betölteni szolgálatomat.

● Sz. B.

Életem egyik nehéz szakaszában komoly hitgyakorlati kérdéssel is szembe kellett nézmem. Az úrvacsora kérdésével.

Jézus sem tette!

Akkoriban volt egy komoly problémám: nem tudtam úrvacsorához járulni. Azért nem, mert a liturgiában lévő gyónási kérdéseknél nem tudtam a kérdésre, hogy megbocsátottam-e az ellenem vétkezőnek, igennel válaszolni. Ez az akadály egyszerűen nem akart elhárulni előlem. Hiába volt minden imádságom, hogy tudjak megbocsátani, a lelkemben ez nem sikerült. Számtalanszor tettem rá kísérletet, hogy a gyónásnál felállva ki tudjam mondani az igent, de nem ment.

Mindannyiszor vissza kellett ülnöm. Egy alkalommal elmondtam ezt a gondolatot egyik régi teológiai professzoromnak. Elgondolkodott és csak ennyit mondott: – Jöjjön fel vasárnap a hárshegyi elme-gyógyintézetbe! Elkerekedett a szemem, és a következőt kérdeztem tőle:

– Intéz nekem egy helyet?

Mosolyogva válaszolt.

– Nem, de vasárnap ott tartok istentiszteletet a kápolnában, és úrvacsora is lesz. El is mentem az alkalomra. Az igehirdetés után jött az úrvacsora, és én már csak

magammal voltam elfoglalva, ezért mindent szinte odafigyelés nélkül csináltam végig. Fel sem tűnt, hogy nem voltak gyónási kérdések, csak gyónó imádság. Aztán ment minden tovább a liturgia szerint. Majd mindenkit hívtak az Úr asztalához. Mentek is szépen sorban a jelen lévő hívek. Én maradtam a helyemen. Ahogy mindenki végzett, olyat tapasztaltam, amelyet soha addig, és azóta sem. A lelkész áll az oltár előtt és rám mutat, majd ujját hajtogatva úgy hív az oltárhoz, mint ahogy az ember a kisgyermekkel teszi. Kényszeredetten álltam fel és léptem az oltár elé, és már kezdtem is mondani:

– De hát én...

– Kérdeztem? – vágott közbe. – Nem. Jézus sem tette. Maga se tegye! Térdeljen le! Kitől akar maga erőt kapni a megbocsátáshoz? Ő adja, maga pedig fogadja el!

Letérdeltem és magamhoz vettem az Úr testét és véréét. Úgy álltam fel, hogy lelkem sokkal könnyebb és tisztább volt. Már nem volt probléma a megbocsátás. Már nem volt harag a szívemben. Csak öröm.

● A. Z.

„Bár tudnánk meglátni Isten hívogató szeretetét!”

Emlékezés Zászkaliczky Pál fóti lelkészre

Egyszerű, paraszti származását sohasem szégyellte. Természetes közegeként élte és használta gyermekkori élményeit, a szüleitől kapott útmutatásokat. Rádon nőtt fel, két fiútestvére mellett szülei csak őt, a legidősebbet tudták taníttatni. A váci katolikus gimnázium tanulója volt, de érettségit már az aszódai evangélikus gimnáziumban tett, hogy onnan felvételizzen a teológiára. 1930. február 4-én szentelték lelkésszé.

A segédlelkései éveket Békéscsabán és a Fásorban töltötte, közben egy évig Helsinkiben (második magyarként) volt ösztöndíjas. 1934-ben Raffay Sándor püspök Pítvarosra küldte ki helyettes lelkésznek, hogy a választás miatt megosztott gyülekezetben lecsillapítsa a kedélyeket. Itt később megválasztották volna, de addigra már pályázat útján elnyerte 1934 augusztusában a fóti lelkései állást. Még ugyan ebben az évben feleségül vette Blaskovits Mária tanítónőt, Blaskovits Oszkár nagy-tarcsai kántortanító lányát. Házasságukat Isten öt gyermekkel gazdagította.

A gyülekezeti munkán túl számos más szolgálati területe is volt. Aktív tagja volt a Baráti Mozgalomnak, lelkes munkása az ébredésnek. 1940 januárjától a pesti felső

egyházmege alesperese, majd még ugyanezen év márciusától esperese. Tisztségéről 1950-ben lemondani kényszerült. Alapítója 1939-ben a fóti Evangélikus Jungmann Árvaháznak, 1947-ben ő álmodta és szervezte meg a Mandák Belmissziói Otthont. 1948-tól részt vett a Magyar Bibliatanács megbízásából az ószövetségi fordítóbizottság munkájában. Ettől a feladattól is megfosztották 1954-ben.

1950 tavaszán közeledett Ordass Lajos börtönből való szabadulása. Az államhatalom ekkor azzal az igénnyel lépett fel, hogy az egyház fossa meg őt püspöki hivatalától, nehogy visszatérjen az aktív szolgálatba. Ennek érdekében egyházi különbírást kellett felállítani, amelyet az Országos Közgyűlés választott meg. A választások törvénytelenégei ellen

többen petíciót fogalmaztak meg, az aláírók megbízottja Zászkaliczky Pál lett. Ennek következményeképpen 1950. március 29-én fegyelmi eljárást indítottak ellene, az állásából felfüggesztették. Októberben szüntették meg a felfüggesztést, de szolgálati területét a gyülekezeti munkára korlátozták.

1956-ban rehabilitálták, 1957-ben püspökhelyettségé választották a Déli Egy-

házkerületben. Még ebben az évben az ÁEH követelte, hogy távozzon ebből a szolgálatból. Egy ideig nem volt hajlandó rá, de 1958 januárjában beadta egymondatos lemondó levelét.

1962. augusztus 6-án, 57 évesen hunyt el, két nap múlva közel száz lelkész jelenlétében temették el fiai szolgálatával a fóti temetőben.

Zászkaliczky Pál Finnországban egy életre szóló elhívást kapott az ébresztő igehirdetői szolgálatra. Olyan nagy hatással hirdette evangelizációs sorozatokon, vendégszolgálatokon, előadásokon Isten igéjét, hogy nagyon sokan őrizték szívükben életük végéig a rajta keresztül érkező magvetés gyümölcseit. Neve országosan ismertté vált. Talán az egyik legemlékezetesebb szolgálata 1948 áprilisában a nagybudapesti evangelizáció keretében tartott nyolcetes sorozata volt a tömött Deák téri templomban. **Ekkor sokakat indított a Szentlélek nyilvános bűnvallásra, ő pedig hirdette Isten szolgájaként a kegyelmet, a meg nem érdemelt bűnbocsánatot.**

Az evangelizációs mozgalom elkötelezett tagja volt, ugyanakkor – közülük talán egyedülként – több alkalommal nyilvánosan is kész volt szót emelni az egyházat ért igazságtalanságok ellen, mélyen azonosult Ordass Lajos egyenes helytállásával és egyházfelfogásával. A petícióban többedmagával az egyházi választások törvényessége védelmében bírósági felülvizsgálatot kért, beleértve az Ordass ügyének megtárgyalására rendelt egyházi különbírást is. Ezzel tulajdonképpen annak adott hangot, hogy az egyház nem asszisztálhat az állam egyházellenes intézkedéseinek, hogy az egyházi autonómiát meg kell védeni a diktatúra beavatkozásaitól, hogy Ordass ügye egyszerre egy véletlen ember sorskérdése, de ugyanakkor az egyház olyan belügye, amellyel kapcsolatban nem tűrhet el külső beavatkozást.

A püspök maximálisan megbízott benne mint helyettesében, amikor 1957-ben hosszabb időre Amerikába utazott. Nem véletlen, hogy az államhatalom többek között az ő eltávolítását is követelte Ordasról az 1957 őszi folytatott tárgyalásokon.

Lelkészi állásából való felfüggesztésének idejére esett két fiának a konfirmációja. A templompadban kellett végigülnie az ünnepi alkalmat, mert saját gyülekezetében sem szolgálhatott.

Nagyon fájt neki, hogy eltiltották a bibliafordító munkától is. Miközben soha útiköltséget nem vett fel, költség-takarékossági okokra hivatkozva mentették fel. Jó nyelvérzéke, a héber és a finn nyelv biztos ismerete később hiányzott is a fordítói munka során. Nem tudhatta, hogy a valós szándék a létszámcsoökkentéssel a fordítói munka lassítása volt.

1956-ban az egyház rövid kegyelmi időt kapott. Az 1957-ben kezdődő visszarendezés sok lelkész, teológiai tanár szolgálatát érintette. Zászkaliczky Pál – vélhetőleg komoly betegségei miatt – szolgálhatott tovább Fóton. 1962. augusztus 6-án reggel érkezett egy távirat: „Ma délben jelenjen meg püspöki hivatalomban. Káldy.” Erre a találkozásra azonban már nem került sor, mert az élet és halál Ura hazahívta beteg szolgáját. Felesége és gyermekei vették körül, Dávid bűnbánati zsoltárát olvasták, imádkoztak.

Augusztus 8-án egyházunk moszkvai delegációja beszámolójának meghallgatására népes lelkészértekezletet hívtak egybe. Az Úristen rendezte így, hogy emiatt sokan Pesten tartózkodtak. **Aki meg-**

kapta a gyászjelentést, az Luther-kabátot is hozott. Emiatt aztán meg is bélyegezték a temetést ellenforradalmi megmozdulásnak, a politikai reakció tüntetésének.

Heten

Zászkaliczky Pál története nem fejeződött be halálával. A fóti gyülekezet valamelyik fiát szeretne volna utódjául megválasztani, de ezt Káldy Zoltán nem engedélyezte, arra való hivatkozással, hogy az elhunyt a reakció embere volt és a gyülekezetet is azzá tette. Megvonta a gyülekezetől a lelkészválasztás jogát, arra akarta kényszeríteni a fiúkat, hogy ők mondjanak nemet a meghívásra, fenyegetőzött, zsarolt, erőből akart beiktatni valakit. Az egy éven át húzódó folyamatot Bohus Imre megválasztása juttatta nyugvópontra.

A fóti gyülekezet azóta is nagy szeretettel ápolja egykori lelkésze emlékét.

• IFJ. ZÁSZKALICZKY PÁL

Művei:

A finn kereszténység rövid története és a finn evangélikus egyház rajza, 1937.

Malmivaara Vilmos élete, 1937.

Száznál több cikke és igehirdetése jelent meg különféle folyóiratokban. Kéziratban előadások, tanulmányok, novellák, színdarabok.

Irodalom:

ifj. Zászkaliczky Pál: *Isten követségében. Emlékezés Zászkaliczky Pál fóti evangélikus lelkészre*, Fóti Evangélikus Egyházközség, 2005.

Amit nekem az EBBE adott, és amit nem – személyes gondolatok

A Híd magazin szerkesztője arra kért, hogy a lap számára írjak az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesületről (EBBE). Elhatároztam, hogy nem veszem elő az archívumot és nem öntök az olvasó elé adatokat a 11,5 éves EBBE-ről és szolgálatáról. Inkább arról írok, hogy én mit kaptam Istentől az Egyesület szolgálatán és egyáltalán létén keresztül, és ez milyen nyomokat hagyott bennem. Az Egyesület, mely a múlt század '30-as, '40-es éveiben szolgáló Belmissziói Baráti Mozgalom szellemi, lelki örökösének tartja magát.

A közelmúltban unokáimmal a Természettudományi Múzeumban voltam és ott a régmúltban élt állatok megkövült lábnyomait nézegettük. Bennem ilyen megkövült, tehát maradandó, a világi és egyházi eróziónak és deflációnak ellenálló lelki lábnyomok maradtak az EBBE léte és szolgálata alapján. Ezeknek egy jellemzője van: egy és egyenes irányba haladó lábnyomok.

De lássuk a listát, hogy mit adott az EBBE nekem az elmúlt tíz évben.

Közösséget

Az EBBE alkalmait időnként vagy rendszeresen látogatók túlnyomó többsége, és az egyházi közélet csaknem 100%-a nem tudja,

hogy az EBBE vezetősége egy közösség is. Sőt, sokkal inkább közösség, mint adminisztrációs, irányító testület, legalábbis számomra. Milyen közösség?

Legelőször is *imaközösség*. Nemcsak az alkalmaink 90%-ában voltunk a jelenlévőkkel imaközösségben, hanem a vezetőségi találkozón is. Az imaközösség számomra embereknek legmélyebb találkozója Jézus lábainál. Ez biztos, hogy nem volt szakszerű megfogalmazás, de mi már fizikailag nem kuporodhatunk a Mester lábaihoz, ellenben megengedte – sőt oda vár –, hogy lábainál a közért, a közösséért és a közösségért, valamint a saját magukért imádkozók találkozzanak.

Másodszor ez a közösség számomra *testvérközösség* is. Míg az imaközösségben a vertikális szálak a láthatóbbak, addig a testvérközösségben a horizontálisak a meghatározóbbak. Én magam több ima- és testvérközösségnek is tagja voltam már, és hálás vagyok Istennek, hogy megajándékozott ennek a szervezetnek a keretében még egy olyan közösséggel, ahol Krisztusban a felszabadultságot élhetem át. Rajtunk kívül senki nem tudja, hogy vezetőségi találkozásaink az áhítat után az első napirendi pontnak mindig az a címe: Hogy vagy, testvér? Ilyenkor körbe megyünk, és mindenki elmondja, hogy a legutóbbi találkozásunk óta mi történt velem. A lista elsősorban a lelki ajándékokról, családon, gyülekezeten belüli örömeinkről, terhekről, testi és lelki eredetű betegségeinkről, szorongásainkról és szomorúságainkról, megoldatlan problémáinkról szól. **Sok ilyen beszélgetés emléke van**

bennem. Jó néhányat nem is tárhatnék fel a megszólalók hozzájárulása nélkül. Példaként azonban egyet megteszek. A közelmúltban elhunyt dr. Győri József testvérünk testvéri vallomásaiban kilenc éven keresztül mindig beszámolt fájdalmas szorongásairól, ugyanakkor reményességéről is a tolnanémedi gyülekezet életével, jövőjével kapcsolatban. Ő ott volt felügyelő, és ezen a konkrét példán keresztül látta a történelmi időben száguldó sebességgel szórványosodó egyházunk válságát és válaszképtelenségét. Nekem, testvérenek ez annyit jelentett, hogy osztozhattam az ő terhében. És ez így volt mindnyájunk számtalan megszólalásával. Emlékszem, amikor valamelyikünk magánéleti terhe engem is hasogatott, nekem is fájt, máskor valaki öröme mintha az enyém lett volna.

Hálás vagyok Istennek, hogy kaptam ezt a közösséget!

Nyitott ajtó

Azt sem tudtam, hogy azon a falon van egy ajtó, pláne, hogy az nyitva van. Még a falat sem láttam. Mi ez az ajtó, mely mindig is nyitva volt, de én nem láttam? Ez nem más, mint a gyülekezeten túli fizikai és lelki tér, mely a Magyarországi Evangélikus Egyházat, és a Magyarországon, valamint a Kárpát-medencében élő magyar ajkú evangélikusokat jelenti. Az EBBE előtt a „bánatot” sem érdekelt, hogy mi van a korábbi és jelenlegi gyülekezetem határain túl. Mi közöm hozzá?

Ma már tudom, hogy Isten az EBBE-t is felhasználta arra, hogy azon kevés laikusok

egyike lehessen, aki elindulhat a gyülekezeten túli, kárpát-medencei evangélikus világ részleges megismeréséhez vezető úton. Az EBBE vezetőségén belüli beszélgetések és az előadások, valamint a találkozások sok-sok emberrel mind azt segítették, hogy kinyíljon ez az ajtó. Hogy kellett-e ez nekem? Az biztos, hogy szívemet, lelkemet megterhelő az, amit az ajtón túl találtam, láthatok. De ugyanakkor ezalatt Isten kifordított magamból, és az alapvetően pesszimista beállítottságomat teljesen elvette. Ma a MEE-t és a kárpát-medencei magyar evangélikus-ságot látva minden józanul gondolkodó és számoló ember akkor realista, ha pesszimista. Engem meg Hács, Kővágóörs, Zánka, Surd, Sajógömör, Torna, Somorja, Alsó- és Felsőszeli fogyó vagy már haldokló magyar evangélikus közösségei és környezetük lelki leépülése inspirálnak, és más, jelenlegi gyülekezetemen túli szolgálatok felé hajtanak. Mert ebben a folyamatban – hogy én egy addig nem ismert, sőt nem is látott ajtón kiléptem – az EBBE-t Isten alapvetően felhasználta.

Vágyat az ismeretre és a magam korlátainak felismerését

Az Egyesületnek, ez esetben is a vezetőség tagjainak és számos tudós előadónak köszönhetem azt, hogy Isten felhasználhatta őket arra, hogy vágy és igény támadt bennem a tanulásra, hogy többet tudjak a Bibliáról, az egyházzal, a teológia tudományáról. **A lelki pluszokon túl szellemi élményeket élhettem át és ajándékokat kaphattam.** Azokban a kegyességi körökben, melyek, ha marginálisan ugyan, de érintettek, nem volt egyértelmű a szakrális dolgokkal kapcsolatos

tudás tisztelete. Sokkal inkább az intuíciók előtti meghajlás volt jellemző. Korábban rám is hatással volt ez. Nem állítom, hogy az EBBE indított el egy másféle látás felé, mert ez már előbb megvolt bennem, de hogy felgyorsította a folyamatot, az egyértelmű.

Az „EBBE-hatás” vitt odáig, hogy jóval előbb, mint ahogy megtettem, már vágy volt bennem egy bibliaiskola elvégzésére. Amikor erre a gyülekezetünkön belül is kaptunk ösztönzéseket – hiszen egy fiatalasszony így szólt lelkészemhez és hozzám: Tanítsatok bennünket! –, akkor konkrétulódott minden, és eljutottam a középfokú iskoláig, az EKE bibliaiskolájáig. A tudás Istenről és a hit dolgairól azóta is fontos dolog az életemben.

Ugyanakkor felismertem korlátaimat, azt, hogy soha nem leszek polihisztor, egymástól eltérő gondolkodást igénylő tudományok magas szintű művelője. Elsősorban haltermelőnek, másodsorban mezőgazdásznak és harmadsorban, de kismértékben halbiológusnak tartom magam. Soha nem leszek teológus, még ha elvégezném a hittudományi egyetemem, akkor sem. Ehhez egy másféle agy, egy másféle olvasottság és másféle alkalmazott műveltség kell – az érzéken és tehetségen túl.

Ezért vállalom csak olyan előadásokat, olyan képzésben oktatói szerepet, ahol a gyakorlatról és saját megtapasztalásaimról, megtapasztalásainkról tudok beszélni, nem tudományos szinten. Ahol ezt elfogadják, ahol látják korlátaimat és mégis hívnak, oda szívesen megyek.

A rendszeresség és a hűség gyakorlását, és a másféle „ló” elfogadását

Mindig is az egyszer elkezdett dolgok végigvitelének embere voltam. Az életem dolgait is előre terveztem, tervezem, így az időbeosztásomat is. Mégis jó iskola volt az EBBE, hogy ebben megerősítsen. Hiszen ha hónap második csütörtöke, akkor EBBE-alkalom. Sokaktól hallottam, hogy nincs rá időm. Az EBBE abban is tanítgatott, hogy arra van időm, amire szánok, és amit a távolság lehetővé tesz. Ha ezt előre betervezem, akkor a többi dolgot ehhez tudom igazítani. Rájöttem arra – és ebben az Egyesület is segített –, hogy a keresztyén élet egyik fontos jellemzője, legyen az imádkozás vagy szolgálat, a *hűség és rendszeresség*. Isten ezt várja tőlünk. Nem vállalom ma már el semmit, amiben ezt nem érvényesíthetem.

Az EBBE-n keresztül Isten arra is tanított, hogy ha a dolgok nem az eredeti vágyak és elképzelések irányába mennek, akkor ne-hogy arra hivatkozva, hogy „anyám, nem ilyen lovat akartam”, kiszálljak és hátat fordítsak. Igen, az EBBE indulásakor sokakkal együtt nekem is voltak illúzióim. Az már biztos, hogy ezeket nem Isten fűtötte. Ellenben, amikor a kevésbé látványos szolgálatot kérte tőlünk, tőlem, akkor éppen a közösség közvetítése révén kaptam erőt és bölcsességet Istentől a kevésbé látványos és számaryalások nélküli szolgálat elfogadásához.

A fentiekben túl még sok mindent adott az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület, de ezek meghaladják egy cikk kereteit. Egy biztos: Istennek vagyok hálás mindenért. Legyen Övé a dicsőség!

• GARÁDI PÉTER

A szerző az EBBE elnöke

A dél-afrikai Kwasizabantu misszióban egy helyi farmerrel

„Az igaz ember pedig hitből fog élni”

Orbán Attila evangélikus lelkész Erdélyben élt és szolgált családjával együtt. Egy idő után úgy érezte, hogy valami hiányzik az életéből és a szolgálatából is. Istenhez kiáltott megújulásért, hitért. Az Úr pedig senkit nem küld el, aki Őhöz megy. Lehetőséget adott, hogy meglátogassa a dél-afrikai Kwasizabantu missziót, ahol az évtizedek óta tartó ébredés megérintette az Orbán család életét is. Az Úr a kezébe vette őket, új életet, új szolgálatot, új perspektívát adott.

2007 szeptemberében Isten lelke arra indított, hogy térjünk vissza Afrikába. Mindenünket, amink volt – autó, bútor, háztartási kellékek, bicikli –, eladtuk, hogy elrepülhessünk még egyszer arra a helyre, ahol Isten beleszólt az életünkbe. Feladtam a tanári és lelkési állásomat, a biztos megélhetést, és követtem Isten vezetését. Teljes szívemből vágytam szolgálni az Urat, keresni Őt, közeledni hozzá, átalakulni az Ő képére és hasonlatosságára.

Nem várhattam el, hogy ingyen elart-sanak a misszióban, dolgozni akartam, de arra biztattak, hogy ne álljak azonnal munkába. Erősödjek még lelkileg, járjak lelkigondozásra, olvassam a Szentírást, imádkozzak, hogy az Úr vezessen mindenben. Egyik este azt olvastam a Lukács evangéliumában: „Aki megalázza magát,

azt Isten felmagasztalja, de aki felmagasztalja magát, azt megalázza.” **Fő tantárgynak bizonyult a „kiképzésemben”, hogy alázatot tanuljak.** Azt kezdtem keresni, mi lenne a leginkább megalázó munka a számomra. Láttam egy építőtelepet, ahol iszonyú nagy sár volt. Ezt találtam a legszörnyűbbnek. Másnap elmentem oda dolgozni. Feleségem az óvodában segített.

Hamar rájöttünk, hogy a gyermekeinknek is éppen olyan szükségük van lelki-gondozásra, mint nekünk. Kezdték megtanulni felismerni, megvallani és elhagyni a bűnt.

Érkezésünkkor a kis kerek kunyhóban négyünknek volt két székünk, sem asztal, sem hűtőszekrény, csak ágy, ahol aludhatunk, és nádtető a fejünk fölött. Rövid időn

A Kwasizabantu misszió auditoriuma

Szolgálat

belül mindenünk lett. Egyik helyről hűtő, máshonnan székeket és asztalt, ismét más-tól mikrohullámú sütőt és mosógépet kaptunk. Mindezzel szolgálhattunk másoknak. Házunk átjáróház lett fehéreknek és feketéknek egyaránt. Együtt főztünk, sütöttünk, ettünk, ünnepeltünk. Kezdtük megtanulni az Istentől való függést, és bízni az ő hűségében. Gyermekeink bicikliért, játékokért imádkoztak, és mindent megkaptak. Mikor pedig eljöttünk, mindent otthagytunk másoknak.

Azzal az elhatározással mentünk vissza Dél-Afrikába, hogy ha az Úr ott akar minket használni, akkor egész életünkben ott maradunk. De éreztem, hogy vissza kell térnem Európába. Afrikában ébredés van, sok jó misszionárius végez áldott lelki munkát. **Európában és a magyarok kö-**

rében azonban nagy szükség van lelki ébredésre.

2008 júliusában meghívást kaptunk a Piliscsabán megrendezett missziói konferenciára, ezért a tervezettnél két hónappal hamarabb tértünk vissza. Módosítanunk kellett az előre megváltott repülőjegyeket, és ennek költségei is voltak, emiatt hét év házasság után eladtuk a jegygyűrűnket.

Az itthoni szolgálatot Temesvár mellett egy missziós állomáson folytattam.

2009 májusában *Erlo Stegemel*, a dél-afrikai misszió vezetőjével beszélgetve fogalmazódott meg, hogy Magyarországon is el kellene kezdeni a missziói munkát. Egy német lelkész már évekkel ezelőtt vásárolt épületeket a misszió számára a Torna megyei Szárazdon, de eddig nem akadt ember, aki elkezdte volna ott a munkát. Imádkoztam és az Úr még azon az estén azt üzent, hogy el kell mennem oda (Ezék-kiel 12,3).

Akkor már harmadik éve nem volt munkahelyem, önkéntesként szolgáltam a missziónál. Afrikában és Romániában biztosítva volt a lakhatásunk és az élelem, de Magyarországon egy ismeretlen, kicsi, szegényes faluban a semmiből, azaz hitből kellett megélni. Azt sem tudtam, mennyi pénzre lesz szükségünk havonta. Mi lesz az iskolás gyermekekkel, a feleségemmel és az újszülöttemmel. Volt olyan időszak, amikor az utolsó kétszáz forintunkon vettük meg a kenyeret és nem tudtuk, hogy lesz tovább, de az Úr mindig továbbvitt minket.

A ház, ahol elkezdtek a missziót, nagyon szűkös volt egy öttagú családnak és az állandó vendégseregnek. Ez idő tájt egy üzletember barátom és testvérem az Úrban felajánlotta, hogy ha szükségem lesz rá, bármikor ad nekem kölcsönt kamatmentesen, hosszú távra. Az ő segítségével vehettünk egy nagy házat, majd egy másikat is, nagy kerttel, ahol zöldségeket termesztünk. Az épületeket fel is újí-

tottuk. Három hónapig éjjel-nappal dolgoztunk.

Amikor megérkeztünk, a falu bejáratánál az első épületen ezt a feliratot olvastam: Italbolt. Eleinte csak azért imádkoztam, hogy zárjon be. Egy év sem telt el, és bezárt a kocsmá. A falu vezetői azon fáradoztak, hogy ismét üzemeljen az italbolt, sokaknak elképzelhetetlen volt a falu kocsmá nélkül. Végül egy német hívő ember kifizette az épületet, hogy legyen gyülekezeti házunk. Éppen akkor, amikor szóltak az önkormányzatnál, hogy nem használhatjuk tovább a művelődési házat istentiszteleti célra.

Afrikában azt tanultam, hogy imádkoznak és dolgoznak. A hit nem azt jelenti, hogy tétlenül várunk, hanem azt, hogy bátran vállalkozunk. Használtcikkeket árusítottunk. Nyugaton gyűjtötték számunkra a holmikat, de a szállítás nehézkes volt. Mivel régóta van teherautóra is érvényes jogosítványom, elkezdtünk imádkozni egy teherautóért. Isten ismét rendelt embereket, akik segítettek, és vásároltunk egy teherautót.

A missziós állomásunkon igyekszünk a hétköznapiakban is megélni a hitet a munkában, az együttélésekben, a családban, és lehetőséget biztosítani embereknek, hogy velünk együtt élhessenek és hitben erősödjenek. **Csodálatos dolog, amikor emberek megtapasztalják Isten jelenlétét, békességét közöttünk.**

Isten sok szolgálati lehetőséget biztosít számunkra. Az elmúlt évben jelentkezett egy ismeretlen hölgy, hogy szeretne nekem egy járművet ajándékozni, amit használjak akkor, amikor megyek evangéliumot hirdetni. Örökölte, de mivel neki már van autója, Isten arra indította, hogy ajándékozza nekem. Soha nem vásároltam volna tűzpiros Mercedest. Mikor átadták és látták, hogy megdöbbenek a színén, azt mondták: Gondolj mindig az Úr Jézus véreire, ami tisztára mosott téged!

• ORBÁN ATTILA

népe is. Amikor a misszionáriusok egy bennszülött néphez elmentek, akkor nem az asszonyokat és a gyermekeket keresték meg először, hanem a törzsfőnököt, illetve a véneket, mert valószínűleg megették volna őket, ha nem így tesznek. A felvilágosodás és a liberalizmus kezdte elterjeszteni azt a nézetet, hogy a hit a nőknek és a gyermekeknek való.

Hatalmas veszteség, ha nem sikerül a férfiakat kellő mértékben integrálni az egyházba.

A zsidó és az iszlám vallásban azt látjuk, hogy a hit gyakorlása elsősorban a férfiak dolga. Olyan ez, mintha egy kovács félretenné a pörölyét, és egy kis kalapáccsal próbálná meg az izzó vasat egyengetni.

Férfiak egymás közt

Külföldi tapasztalatok és hazai lehetőségek a férfimisszióban

Külföldi statisztikák szerint az utóbbi években némileg csökkent az egyházakban aktív szerepet vállaló nők száma. A férfiaknál nem figyeltek meg hasonló csökkenést. Ez részben annak tulajdonítható, hogy már korábban lezajlott ez a folyamat, illetve a jól szervezett férfimissziós egyesületi rendszer összefogja a megmaradtakat, sőt gyarapítja számukat. Ezek az egyesületek abban különböznek világi társaiktól, hogy teológiai válaszokat akarnak adni a férfiakat érdeklő kérdésekre.

A hagyományos férfi munkakörök átalakulóban vannak. Egyik oldalon van a menedzser, akinek minden eszközzel növelnie kell a vállalat eredményét, akár úgy is, hogy elbocsátások árán csökkenti a költségeket, a másik oldalon pedig ott van a vaskohászból átképzett szociális munkás,

akinek a gondjaira bízottak ügyes-bajos dolgaival kell törődnie. A hivatali és az egyre szaporodó szolgáltatóipari munkakörök olyan empátiát követelnek meg, ami a férfiak nagy részének új és nehezen elsajátítható. Tehát olyan szerepváltás alakult ki, amelyben a férfiaknak segítségre van szükségük, mert ez különben devianciába, alkohol vagy kábítószer fogyasztásába, depresszióba vagy éppen erőszakba torokollhat.

A jelszó így hangzik: Legyünk keresztények az élet minden területén: a munkában és a magánéletben is! **A férfimisszió célja, hogy kiderüljön, keresztényi módon is el lehet járni eredményesen az élet nagy kérdéseiben.** Az apostoli korból számos beszámoló bizonyítja, hogy először a férfi tért meg, majd vele együtt keresztelkedett meg háza

Talán sikerül neki, de nem úgy és nem annyi idő alatt, mint a megfelelő szerzőszámmal. Hatalmas veszteség, ha nem sikerül a férfiakat kellő mértékben integrálni az egyházba. Ez nem csorbítja a nők szerepvállalását, sőt bátorítja őket, mert látják, hogy nincsenek egyedül. A felső-ausztriai Gosau templomában láttam egy hatalmas emléktáblát, amely egy hitvalló asszony bátor kiállítására emlékeztet, aki a türelmi rendelet kiadása után a császári biztosok kérdésére elsőként vallotta magát evangélikusnak. Nem volt ez veszélytelen, hiszen még mindenki jól emlékezett arra, amikor a szomszédos Salzburg tartományból a hercegérsek az összes evangélikust kiűzte, méghozzá úgy, hogy a gyermekeiket nem vihették magukkal. Ahogyan Jézus Krisztus vezette és nevelte tanítványait, úgy kell nekünk is a mai férfiakat megkeres-

nünk, erősítve őket hivatásuk gyakorlása közben, vagy éppen a magánéletben.

Úgy, amiként Jézus Krisztus a főpapi imádságban mondta: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól”. A férfiak megszólításának az a lényege, hogy **egyszerre kell életszerűnek és ugyanakkor biblikusnak lenni, mert csak ez hiteles a szemükben.** A lehetőség adott, hogy minél több férfikör jöjjön létre egyházunkban, ahol a hasonló érdeklődésen és beállítottságon túl az Ige álljon a középpontban, hogy annak világossága, mint a fátyla fénye vetődjék utunkra. Külső és belső sötétség, vélt vagy valóságos ellenérdekek és számtalan kísértés közepette kell a mai férfiaknak hitüket megélniük.

A gyülekezeti férfikörben folyó munkán túl nagy segítséget jelent ebben a minden évben megrendezett többnapos férfikonferencia, illetve a félévente tartott regionális vagy országos férfinap is, ahol fel lehet tölteni, tapasztalatokat lehet cserélni.

Egyházunkban jelenleg mintegy harminc férfikör működik, amelyeknek a fele

Regionális férfinap Pesterzsébeten. Győri Tamás előadása.

az elmúlt években alakult. A következő lapszámokban ezek közül szeretnénk néhányat bemutatni.

● KOHÁRY FERENC

A szerző az evangélikus férfimisszió referense

Isten lehellése

A Kezdet időtlen éteri paradicsomában fényes derűvel honoló mennyei békét, az örök tavaszban zsendülő rügyek, s nyárban gyümölcsöző fák buja képét, az égi boldog dallamokat fényesen zengő madárhangszálak gyenge lanthúrjait, a legyen szó erejével ősenergiákat felszabadító teremtmőerő éltet-sugárzó ujjait, az égre meredő sziklák zöld bokrai közt szökellő könnyű lábú zergék futását, a fodrozó lomha folyó ezüstpikkelyes víztükréből visszanező arcodnak mását, a végtelenség és időtelenség boldogságot mosolygó, bensődet betöltő érzetét – kövült emlékeid levélnyomatos palarétegeinek lemezei között – őrzöd-e még?

Vagy mindez már szemgolyód retina-ernyőjéről a tudattalan vakfoltjába került, a kezdet ősválósága, földi életed ezredei alatt a Léte vízében csendben elmerült, s arcod sugár-fényét színtelen ráncok barázdáivá ekézte sorsod Ellenség-ura, a nagy földi cirkusz, talmi csillogás káprázatának szemfényvesztő aktora, beleöregítve szabadságot vágyó lelkedet fáradt tested nehéz tagjainak uralma alá levágott szellemszárnyaid-vesztetten ma már csak ódon tárgyaidd bús árnyéka vár, s csukott szemeddel nem látod az élniakarásod köré gránittá szilárdult éjszakát, s nem halod ólommal öntött füleiddel a valóság távolról szóló, halkuló szavát? Így lett ösbűnöd az Életről az érzékelés kozmikus távolságán kívül szakadás, az égi jót és szépet veszve az anyagiak káprázatának lidércfényei utáni vágy...

Ó, jöjj el, égi tűz, jöjj el, ne várj tovább, hogy szívünk véreireit új ifjú erő töltse meg, az sem baj, ha égi lángod táncoló szikrás parazsán a testem csupán égő rőzse lesz, ha kicseppenhet belőle egy apró fényesen csillogó égi arany, Te magad, Uram, ha a régi, a hasznavehetetlen, avuló földi után egy elveszithetetlen új élet fogad, jöjj el, szél, kisöpörni bensőm minden avult szemetét, úgy is, ha semmi sem marad, hogy teljességgel be tudjon tölteni új programjával egy jobb, egy égi indulat, amely mindenre megtanít, felvillantva múltat, jövőt, látatva munkát, célt, utat, vigasztalva a csüggedőt, sőt megmutat a földi távlatoknál tágasabb horizontokat.

● SZÁK KOCSIS PÁL

Egyházunk és a misszió

Az újonnan felállt zsinat és a Missziói Bizottság új lendülettel fogott hozzá egyházunk missziói munkájának megújításához. Összetett kérdéskör ez, hiszen a téma érinti és átfogja az egyházi élet minden területét. Erre is vonatkozik a reformátorok felismerése: állandó megújulásra van szüksége az egyháznak. Két dokumentumot adunk közre. A Missziói Bizottság elnöki beszámolóját az elmúlt esztendőről és a leköszönt bizottság elmúlt években megfogalmazott, törvényeink által is elvárt irányelveit.

Jelentés a Magyarországi Evangélikus Egyház zsinatának az Evangélicizációs és Missziói Bizottság 2012. évi munkájáról

Közel tíz éven át voltam a bizottság elnöke. Gáncs Péter elődömtől vettem át ezt a szolgálatot.

Jelentésemben szerepel az elmúlt év és évtized néhány fontosabb történése.

Tavaszi értekezletünket az országos missziói konzultációhoz csatlakozóan tartottuk meg. A bizottság tagjai hivatalból résztvevői a konzultációnak is, ahol

találkoznak a munkaágak vezetőivel, meghallgatják beszámolóikat. Cél a szakmai és lelki megerősítés, fejlődés. A missziói ágak képviselőit külön is összegyűjtjük időről időre.

Jelentősebb missziói események: **missziói konzultáció, kerületek missziói napja, nyári konferencia, országos evangelizáció.** Ezek a programok mind megerősödtek, telt házas, építő, ébresztő alkalmakká váltak.

Egyházunkban mintegy tizenöt-husz lelkész végez „klasszikus”, hagyományosnak mondható **evangelizációs szolgálatot.** Magam évente ötvenhatvan gyülekezetben, konferencián, felekezetközi alkalmon vállalom igehirdetéseket, előadásokat. Rendszeresen **határon túli területeken is:** Felvidék, Erdély, Kárpátalja.

A missziói pályázattal is segítjük gyülekezeteinket. A 2012-es adatok: 3,2 millió Ft-tal támogattuk 79 gyülekezet és az egyházmegyék missziós munkáját.

Az elmúlt években a meglévő missziói munkaágak (női, börtön-, kórház-, zsidó-, alkoholbeteg-mentő, repülőtéren misszió) erősítése mellett megszerveztük a cigány-, vak- és férfimissziót. A munkaági jelentéseket elérhetővé tesszük a Missziói Központ honlapján: <http://misszio.lutheran.hu>

Evangelizációk, missziói programok, látogatások, kiadványok által erősítjük a belmissziói munkát.

Kiadványaink: Élő víz könyvsorozat (5 db), Épüljétek! – gyülekezetépítési könyv (60 szerző, 70 cikk), plakátok, szórólapok (29 téma, 700 ezer példány), képeslapok, a missziói munkaágakat ismertető füzet, Híd magazin, CD-k (évente 3-4).

Ide sorolhatjuk az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület (EBBE) jó néhány kiadványát is. Kiemelem a Hitből hitbe című könyvet, mely válogatást közöl a korábbi (1924-1948) belmissziói munkaprogramok legjobb dolgozataiból.

Természetes eszköze munkánknak az **internet.**

Tizenkét regionális rádió adunk hetente **rádióműsorokat.** A rádióállomások sugárzási területe kiterjed Észak-Magyarország, Budapest, Sopron és környéke területére, Kelet-Magyarországon is hat nagyváros körzetére. Egy beregszászi és kolozsvári rádió is sugározza a Lélekhangolót, interneten keresztül pedig szerte a világon meghallgatható.

Az egyesületi, szervezeti munka is nagyban hozzájárul egyházunk missziói munkájához: EKE, EBBE, EKME, ZMC, MEVISZ, KIE, stb.

Munkakapcsolatban vagyunk több felekezetközi **missziós szervezettel:**

telefonos lelkigondozás, ProChrist, Házas Hérvége, Válságterhességi Tanácsadó Központ, Tiszta Forrás Alapítvány, Apológia Alapítvány, Ez az a nap!, Zsidók Jézusért stb. **A MEÖT missziói bizottságában** is több, jól működő programot szerveztünk: lelkészkonferencia, őszi missziói nap, imakörlevél. **Magyar Evangéliumi Szövetség (Aliansz)** szolgálatára egyre inkább kiterjedésedük: Balaton-NET, Házasság Hete, Imahét, pásztorokörök, Váloháló, roma-, női, ifjúsági misszió, gyülekezetplántálás, sáfárság. Ennek a szervezetnek egyik alelnöke vagyok.

Az utóbbi idők legnagyobb felekezetközi missziós programja valósult meg 2012-ben: a Reménység Fesztivál. Húsz munkabizottság dolgozott, evangélikus részvétellel is. Ezerfős kórus énekelt, három estén keresztül megtelt az Aréna és a SYMA csarnok: 36 ezren vettek részt az estéken.

Külföldi kapcsolatok: stabil munkakapcsolatunk van a finn és a norvég rádiómissziókkal. Konferenciák, találkozók, munkamegbeszélések, írásos anyagok termékenyítőleg hatnak munkánkra, egyházi életünkre többek között a következő szervezetek kapcsán: Aliansz, ProChrist, Billy Graham Evangelizációs Társaság, Lausanne-i Mozgalom, City to City gyülekezetplántálási mozgalom.

Irányelvek az evangelizáló és missziói munka időszerű súlypontjaihoz

A missziológia beépítése a lelkészképzésbe, egybekötve gyakorlattal.

Missziói osztály szervezése (vagy a Missziói Központ megerősítése). A munkaágak tudatosabb és hatékonyabb szervezése, összefogása és segítése.

A gyülekezeti munkatársképzés kiszélesítése, hatékonyabbá tétele. A meglévő képzések összehangolása. Cél egy országos akkreditált bibliaiskola.

Az erőtlen gyülekezetek tudatosabb felka-

rolása megyei, kerületi és országos összefogással.

Intézményeink, munkaágaink, egyesületeink (oktatás, diakónia, média stb.) **beoltása a misszió lelkületével.**

A határon túli magyarok közötti misszió erősítése, segítése.

Az államtól függetlenedő, **önálló gyülekezeti gazdálkodás** támogatása.

A lelkészevangelizáció támogatása. **A lelkészek, lelkészcsaládok lelkigondozása,** együttműködve más szervezetekkel, intézményekkel, mint például a Váloháló, a szárazdi misszió, a református házassággondozó.

A bevált gyülekezetépítési modellek ismertetése a lelkészekkel, gyülekezetvezetőkkel: **lelkészkonferencia szervezése az evangelizációról.**

Gyülekezeti missziói körök, imaközösségek, munkacsoportok szervezése, azok segítése.

Legyenek a gyülekezetekben a misszió ügyéért rendszeresen imádkozó csapatok!

Álmodjanak, tervezzenek, gondoskodjanak az anyagi háttér megteremtéséről (a költségvetésben szerepeljen ilyen tétel)! Szervezzék a családlátogatásokat, tartsanak missziói programokat, alakítsák át az egész egyházközösséget befogadó, vonzó „családdá”, terjesszék ki a missziói felelősséget az egész gyülekezetre! Tanulják és gyakorolják az evangelizáció és misszió különböző, új formáit is!

Együttműködés a munkatársképző szerveződésekkel.

A presbiteri munka megerősítése a képzésen túl szövetség megalakításával, önálló újsággal, konferenciákkal.

Gyülekezetépítési kézikönyv kiadása. Javaslat a szerkesztőbizottságra: a missziót felügyelő püspök,

a kerületi missziói lelkészek, Bence Imre, Györfi Mihály, Szeverényi János. **A munkaterv** készül. A tervezetben eddig harminc fejezet, számtalan alpont szerepel, a szerzőkre javaslat. Lényegretörő gyakorlati, a Lélek ihletésében megszülető könyvre gondolok.

A diakónia missziói tartalmát felismerni, a szeretet akciócsoportjait megszervezni, működtetni.

Ébreszteni kell a felelősséget gyülekezeteinkben, minden bajban lévő „kicsiny” iránt, mint például a cigányok, vakok, szegények, árvák, elesett öregek. Programokat, modelleket kell ehhez ismertté tenni.

A média (televízió, rádió, internet, újság) egyre erőteljesebb használata.

A gyülekezetek felelősségének ébresztése **a határon túli testvérek** iránt, gyakorlati tanácsadás, koordinálás a Magyar Evangélikus Konferenciát is bevonva.

• SZEVERÉNYI JÁNOS

Az eddig ismeretlen, idegen Isten üzenete, szeretete meg-elevenedik. Életet, örömet hoz – még zárt országok és szívek börtönfalai közé is.

A hegyekből ma reggel is irgalmatlan, hideg szél fúj. Bár az ablakokon van üveg, a rozoga panelfalakon át valahogy mintha akadály nélkül áradna a tél a lakásba. Bent rend, magány, üresség. Kint nem látni mást, csak a panelházak hosszú sorát, a házak között kopár vörös földet, port, egy-két

Igaz történet Közép-Ázsiából

szomorú bokrot, és a parkolóban néhány ősi, toldozott-foldozott autót. Nagy részük még a dicső szovjet ipar remeke. Persze, ő maga is a szovjet időkben nőtt fel. Akkor még gondozták a parkot, és valahogy ő is fiatalabb volt. Az a néhány szerencsés, aki az üzemben még dolgozhat, sietve, leszegett fejvel lépdel a busz-

Ő is szeretné megismerni ennek a szabadságnak és örömnak a forrását.

megálló felé. Neki is sietnie kellene, de valahogy semmi kedve nincs hozzá. A női börtön, melynek ő az igazgatója, biztos munkahely, nem fog egyhamar bezárni. Nincs mit tenni, helyt kell állni.

Az igazgatói iroda alig különbözik egy cellától. Kopár falak, kényelmetlen szék és egy hatalmas íróasztal. Az ablak kicsi, rozsdás rácsok és drótháló takarják el a külvilág nagy részét, ami nem is olyan

nagy baj. A falon, ahol régebben Lenin képe volt, a mostani elnök mosolyog le bizakodva. Nem csoda, egyik birtokáról épp most derült ki, hogy egy olajmező kellős közepén van...

December 25-e reggele a börtönben általában nem különbözik a többi hétfő reggeltől. Megjön a reggelit szállító teherautó, ébresztő, a szokásos reggeli rutin... **Ez a nap azonban más. Ma lesz a színdarab.**

A legtöbb lányhoz eleinte be-bejön a családja, de ahogy telnek az évek, egyre kevésbé. Alig jár valaki a börtönbe a hivatalos ügyeket leszámítva. De itt van ez a néhány nő. Évek óta rendszeresen bejárnak hozzájuk. Beszélgetnek velük, hoznak nekik ezt-azt. Miért? Semmi értelme.

Azt mondta a vezetőjük, hogy szeretnék megünnepelni a lányokkal a karácsonyt. Szeretnék előadni az egész börtönnek egy történetet az ebédlőben. Mikor jóváhagyta, nem sokat gondolkozott, leginkább a kíváncsiság vezérelte, hátha most megértheti, miért járnak ezek ide, ha nem muszáj... Tudta, hogy keresztyének, bár sosem kérdezte tőlük. Semmi különös, egyszerűen kitartóan jönnek, látszik rajtuk, hogy szeretik a rabokat.

Karácsony. Mi lehet az, miért olyan fontos ünnep a keresztyéneknek?

...

A gyülekezetet az előző évben betiltották egy tollvonással, de ők rendszeresen összejöttek éppen úgy, mint azelőtt. Nagy volt a készülődés a karácsonyi előadásra. Oly régen jártak már a börtönbe, de még soha nem kaptak engedélyt, hogy előadást is tartsanak a rabokkal közösen. Nem értették, hogy mi változott idén, de örültek a lehetőségnek. Az előkészületek elsősorban imádságot jelentettek. Nem voltak díszletek vagy jelmez. A gyermek Jézushoz kellett egy baba, meg néhány rongy. Hosszú botra

szertelt elemlámpa a csillag. **A lényeg, hogy öt év imádság után az egész börtön meghallhatja az evangéliumot.**

Mielőtt elindultak aznap délután, még egy utolsó imaközösséggel búcsúztak a kis

csapatától, mert érezték, hogy ebből baj lehet. Amíg csak az érdeklődő – és időközben megtért – lányokkal beszélgettek, senki nem szólt bele, de most, hogy mindenki elé kiállnak, ebből baj lehet. A gyülekezet másik fele egész idő alatt a gyülekezeti teremben maradt, és csendes imádságban hordozta a kis csapatot.

Az előadás után remegő lábakkal és hálaadással búcsúztak el a benti testvérektől, és amint éppen indultak volna, az egyik ór hozzájuk lépett, a vezetőjüket kereste. „Az igazgató kéreti magát!” Hangzott a mogorva matróna szava. „Hát, ennyi volt. Valószínűleg kiutasítanak az országból, de még az is lehet, hogy bezárnak. Isten kezében vagyunk!” – gondolta.

Az irodában a két nő négyszemközt maradt. A börtönőr és a misszionárius. Volt már ilyen a történelem során...

Hosszú beszélgetés következett. A lényeg, hogy a börtönigazgató azon az estén megtért. Azt mondta, hogy olyan örömet, amelyet a darabban szereplő lányok arcán látott, még sohasem tapasztalt. Ő is szeretné megismerni ennek a szabadságnak és örömnak a forrását.

Ez a történet 2012 karácsonján történt egy olyan országban, ahol erősen terjed az iszlám. A keresztyén egyházat erősen korlátozzák. A hitükről bizonyosságot tevő testvéreket börtön, vagy legalábbis meghurcoltatás várja. A külföldi misszionáriusok nagy része messziről elkerüli az országot. De van, aki mégis elmegy.

„Mert így parancsolta meg nekünk az Úr: Pogányok világosságává teszlek, hogy

üdvösségük légy a föld végső határáig. Ennek hallatára **örvendeztek a pogányok, és magasztalták az Úr igéjét, és akik az örök életre választottak, mindnyájan hívővé lettek.**

A gyermek Jézushoz kellett egy baba, meg néhány rongy. Hosszú botra szerelt elemlámpa a csillag.

nyok, és magasztalták az Úr igéjét, és akik az örök életre választottak, mindnyájan hívővé lettek. Az Úr igéje pedig elterjedt az egész tartományban.” (ApCsel 13,47–49)

• JÓ ANDRÁS
www.interserve.org

Így szoktuk félre- érteni a Bibliát – 1.

Aki Jézust befogadta – a szívébe?

Induló sorozatunkban néhány olyan bibliai részletet veszünk közelebről szemügyre, amelyeket gyakran, de valószínűleg helytelenül szoktak alkalmazni, értelmezni.

1. A bibliai szöveg

Jn 1,12: „Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében...”

2. A félreértés

A szöveget – főleg evangelizációkon – gyakran idézik, de kiegészítve: „Fogadd be Jézust a szívedbe!” Mivel a szív fogalma ma napság főleg az ember érzéseiről, az ösztönösről szól, sokan úgy vélik, hogy a „megtérők imája” közben valamit érezni kell, vagy hogy ennyi elég: aki ilyenkor érzett is valamit, az már megtért.

3. A probléma

Először is, sokan semmit nem éreznek ilyenkor. Másodsor, ha éreztek, de később semmi nem változott, azt hiszik, csak érzelmi hatást gyakoroltak rájuk, és maga az evangélium is humbug. Harmadszor, a gyülekezet is, amely azt hiszi, hogy akik ilyenkor érzelmeiket élnék át, már valóban megtértek és újjászületettek, csalódik, amikor a „megtértek” egyszer csak eltűnnek.

4. A szöveg környezete

Jn 1,9–14: „Az Ige volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba. A világban volt, és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt: saját világába jött, és az övéi nem fogadták be őt. **Akik pedig befogadták**, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében, akik nem vérből, sem a test, sem a férfi akaratából, hanem Istentől születtek. Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egy szülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.”

5. A helyes alkalmazás

A „szíves” kiegészítés nincs ott a szövegben, ami különben is másról és többről szól. Ennek felismeréséhez elég elolvasni az előző mondatot: Jn 1,11 „...a saját világába jött, és az övéi nem fogadták be őt”, illetve végiggondolni, hogy mit jelentett Jézus *el nem fogadása* János evangéliumában: Jézus tekintélyének, tanításának és személyének teljes elutasítását, sőt, Jézus

megölését. Logikus, hogy Jézust befogadni *mindenek az ellenkezője*.

Jézus *tekintélyét* elfogadni, annak magunkat napról napra mindenben alárendelni sokkal többet jelent, mint egyszer Úrnak nevezni. Jézus *tanítását* elfogadni is feltételezi, hogy az ember valamennyire megis-

merje, jelentőségét felfogja, komolyan vegye, és a gyakorlatban megvalósítani igyekezzon. Jézus *személyét* elfogadni pedig ugyancsak több, mint elhinni, hogy élt vagy hogy él: őt magát kell megismerni, mert enélkül lehetetlen Istent megismerni.

Végül az sem elég, hogy mi – Jézus kortársainak egy részével szemben – nem akarjuk Jézus halálát: az a kérdés, hogy akarjuk-e napról napra *a saját önző, bűnös egónk* halálát, mert Jézus élete csak így nyilvánulhat meg bennünk. Valahol itt kezdődik a tanítványság, és nem érzelmi felbuzdulással. Valóban sokan lettek igazi tanítványok azok közül, akik egy evangelizáción „Jézust befogadták a szívükbe”. Csak az az evangelizációs gyakorlat vitatható, amely az emberektől *azért* vár el azonnali döntést, mert azt hiszi, a megtérés mindenképpen egy pillanathoz kötődik, vagy bizonyos érzésekkel jár együtt, mert azonnal látni akarja az evangelizáció eredményét, és naiv módon *elégnek* tartja a „szívbeli” történeteket.

• SZALAI ANDRÁS (PhD)

Apológia Kutatóközpont, www.apologia.hu

Traian Dorz

A vak Bartimeus

Sötét volt a föld, amelyen jártam,
Évszázadnyi rozsdá- és
betonhalmokon,
De lelke szüntelen kiáltott:
Bárcsak sötétség helyett fényben
lenne homlokom.

Penészvirágból kötöttem csokrot,
Életem mezejéről, melyen jártam,
Szép nagy csokrot, szedtem,
szinte kévébe
Szép virágot, szegfűt, vajon ki
ad érte cserébe?

Egy koldus az ország-életút szélén
Egy vak, ki szüntelen csak kér,
Ezt tenném, Jézus, ma is...
Ha Te észre nem vennél!

Mikor egy nap kósza hírt hallván,
S köröttem tömeg nyüzsgését
érezem...
Riadt suttogását az utca népének:
A Názáreti Jézus, a Messiás
jön felétek!

Tágra zárt szemekkel a semmibe
nézve,
Megvetéstől és szájalomtól
félrelökve,
Őrjöngve, károgva üvöltésre
nyílt ajkam:
Jézus! Dávidnak Fia! Könyörülj
rajtam!

Sokan rámpisszegtek: Szűnj meg!
Hallgass!
De Te közel voltál, és nem tettél
úgy, mint aki hallgat.
S amikor megkérdezteél:
Mit tegyek teveled?
Világosságod átragyogta megvakult
szememet.

Forró könnyek közt feleltem neked,
Sötét, koromba hullt arcom
felemelem,
Azt kérem, Mester, hogy a végtelen
éjszakából
Felfele, felfele nézhessek.

S a szó, melyet kimondtál
Erő és hatalom volt.
A te hited megtartott téged...
Láss! És menj! Menj el, a béke
legyen véled.

S midőn fényed első sugara
Vak szememen mint tolvaj,
besurrant,
Én, a vak, Timeus fia
Azt éreztem, mit eddig még soha.

Hogy a sötétség, melyben mindvégig
éltem,
Egy végtelen űr, tele veszéllyel,
S mikor fényed uralkodik rajta,
Akkor élet, szabadulás csillogó
harmatja.

Mikor már a hírek szárnya ellankadt,
S a sötétség leplét kibontja,
„A vér útjáról” immáron megváltva
Én, Bartimeus, a Fény felé indultam.

Fordította: Horváth Csaba

Misszió – 2. rész

Ímmel-ámmal avagy teljes erőbedobással

Az egyház egzisztenciális és önazonossági kérdése a misszió. Ha nincs misszió, nincs egyház. Az egyház misszió nélkül elveszti küldetését lényegét és így létalapját. A korábbi missziók erejéből, lendületéből még vegetálhat ugyan, aztán agonizálhat egy ideig (ahogy napjainkban teszi is). Természetesen a misszió nem az egyházért van, hanem az egyház van a misszióért. Nem egyházmentésért, hanem lélekmentésért van a misszió, aminek a hordozója, háttere, ölelő, éltető anyja az egyház (anyaszentegyház!). Kérdés, valóban anya-e, valóban szent-e? Mert ha igen, akkor a misszió természetesen és ütőképesen szakad ki belőle, és táplálja, gondozza folyamatosan. Ennek belátása nem nehéz, megvalósulása nem lehetetlen. Nem véletlenül beszél Jézus tűzről, nem véletlenül jelenik meg pünkösdkor a Szentlélek tűz formájában, kí-

séretében. Az ímmel-ámmal végzett, a hierarchiában a fölöttestől elvárt vagy elrendelt misszióknak nem lehet sok eredménye. **Egyedül a megtérésből, újjászületésből fakadó misszióknak van létjogosultsága.**

Ha van missziói lelkület, akkor van misszió lendület is.

A misszióra hangolt egyház

Vajon átjárja-e egyházunkat a missziói lelkület? Mert ha igen, akkor ez aprópénzre váltva azt jelenti, hogy minden egyes egyháztag, gyülekezeti tag, kántor és tisztségviselő, egyházi alkalmazott a püspöktől az országos irodai dolgozón át a teológiai, középiskolai, általános iskolai tanárig tudatában van missziói feladatának és gyakorolja is azt. Hallom máris a választ: búza és konkoly itt a földön együtt van, Júdást megtúrta Jézus a tanítványok közt stb. De akkor így teszem fel a kérdést: Elvárás-e, hogy át-

hassa egyházunk egészét a misszió? Jézustól bizonyosan... A misszióból nem lehet elég! Nem attól kell félni, hogy a misszióra hangolt egyházban a túlhúzás miatt elpattanhat a húr, sokkal inkább attól, ha nincs húr, vagy nincs, aki a jézusi abszolút A-ra hangolja! A merítőháló szakadozhat (bárcsak ez lenne a gondunk!), de akkor jön a segítség, mint Péteréknek Jakabéktól. Az egészségesen növekvő egyház, lehet, hogy így-úgy, még az is lehet, hogy unortodox módon, de megoldja a növekedéssel együtt járó feladatokat (lásd ősegyház vagy a kínai földalatti egyházban zajló ébredésről jövő hírek).

A misszió nem presszió

Az emberi jogoktól mint az emberi kiteljesedés egyre inkább mindenek alfájának és ómegájának kikiáltott céljától és eszközétől megszédült és egyben gúzsba kötött, az ettől a trendtől és a mögöt-

meghúzódó ideológiától átítatott világunkban nagy kísértés az egyházainknak, az egyházainkat alkotó tagoknak, hogy ezen, és nem a jézusi szemüvegen keresztül látják az embert és a missziót. A történelem során elkövetett bűnösen rossz gyakorlatok (keresztes hadjáratok, gyarmatosítás keresztyén asszisztenciával, inkvizíció stb.) **nem szolgálhatnak felmentésül a jézusi lelkületű misszió gyakorlása alól.** Ez ugyanis bátran állít az elé a döntés elé, hogy Jézussal vagy nélküle, az Ő válogatást nem tűrő feltételeinek teljes elfogadásával vagy alkudozásokkal, megalkuvásokkal képzeljük el követését. Nincs alapunk a „ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel naponta a keresztyét, és köves-

végzett hajtogatásokat, porleveréseket. Jaj nekünk, ha vízre szállunk, de az időt mindig alkalmatlannak találjuk a háló kivetésére, miközben az alkalmat még áron is meg kellene vennünk. Jaj nekünk, ha magunkat is becsapva olykor belocsoljuk a hálót mindenféle egyházi (pót)cselekvéssel, éppen csak halat nem fogunk, mert nem merítjük be a vízbe. Jaj nekünk, ha gyülekezeteinkben csak régen kifogott megszáradt halak megsztgetik szálkáikat...

Jaj nekünk, ha hálóinkat csupán a parton szárítgatjuk!

sen engem” feltétel sor elvét elvenni sem magunk, sem mások számára. Ennek fönntartása nem erőszak, nem presszió az emberen, és főleg nem agresszió elene, hanem a meggyőződésünkben és tapasztalatunkból adódó legfőbb jó, az isteni helyreállítás, életrendezés útjának fölajánlása...

Száraz hálók – szárított halak

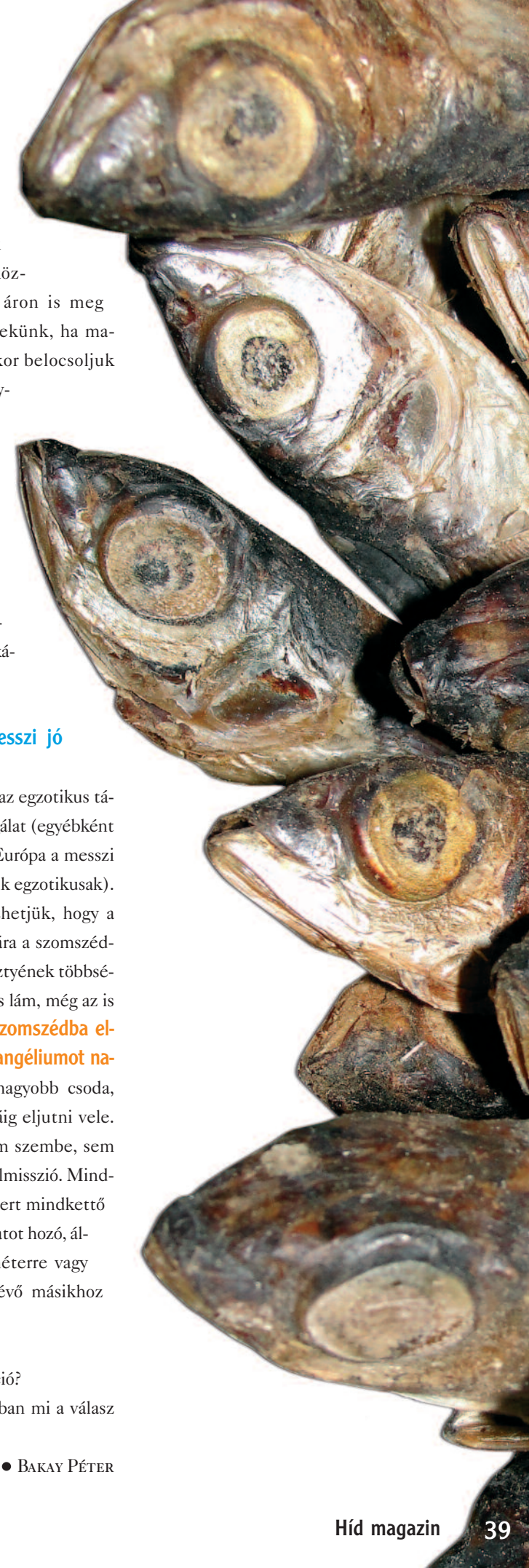
Jaj nekünk, ha hitetlenségből, félelemből, közönyből, lustaságból, félreértésből vagy bármilyen okból nem szállunk a kétségtelenül veszélyes vízre, ahol jönnek a hullámok, ahol akár eltévedhetünk, vagy bármikor lecsaphat ránk a vihar. Jaj nekünk, ha jó, ha elég az (ál)biztonságot jelentő part. A halak a vízben vannak! Jaj nekünk, ha hálóinkat csupán a parton szárítgatjuk – igaz, azokat nagyon precízen, minden szárazon tartási szabályt napról napra pontosan betartva, lelkészi, gyülekezeti vagy magánnaplónkban precízen dokumentálva az akkurátusan el-

Keveseknek adatik meg az egzotikus tájakon végzett térítő szolgálat (egyébként mondjuk egy ázsiaiak Európa a messi jó, szép táj, és mi vagyunk egzotikusak). De nyugodtan leszögezhetjük, hogy a misszió mindenki számára a szomszédban kezdődik, és a keresztyének többségének ott is végződik. És lám, még az is előfordulhat, hogy a szomszédba elmenni és elvinni az evangéliumot nagyobb teljesítmény, nagyobb csoda, mint a föld végső határáig eljutni vele. Nem állítható tehát sem szembe, sem egymás elé a kül- és a belmisszió. Mindkettő egyaránt fontos, mert mindkettő mögött ugyanaz az áldozatot hozó, áldozatot elváró, a két méterre vagy húszszer kilométerre lévő másikhoz küldő Úr áll...

Misszió – fikció vagy akció?

A magyarországi egyházban mi a válasz erre a kérdésre?

● BAKAY PÉTER

Egy hálózati kulcs-szereplő portréja 6.

Barnabás, a misszionárius

„Antiókiában, az ottani gyülekezetben volt néhány próféta és tanító: Barnabás és Simeon, akit Nigernek is hívtak, cirénei Lucius és Manaén, aki Heródes negyedes fejedelmével együtt nevelkedett, valamint Saul. Egyszer, amikor ezek az Úrnak szolgáltak és böjtöltek, ezt mondta a Szentlélek: »Válasszátok ki nekem Barnabást és Sault arra a munkára, amelyre elhívтам őket.« Akkor böjtölés, imádkozás és kézzrátétel után elbocsátották őket.” (ApCsel 13,1-3)

Az *apostolok cselekedeteiről* írott könyv 13–14. fejezete az apostolok első missziós útjáról szól. Kr. u. 46-ban vagy 47-ben – Krisztus halála, feltámadása és mennybemenetele után alig több mint másfél évtizeddel – az antiókhiai közösség már annyira megerősödött, hogy misszionáriusokat küldtek távoli, veszélyes helyekre. Az első keresztyének őszintén szerették volna megosztani az örömhírt mindenkiel, akivel módjuk volt a kapcsolatteremtésre.

Erre a hatalmas feladatra a legkiválóbb embereket kellett kiválasztani. Isten útmutatása alapján az antiókhiai vezetők egységesen Barnabást és Sault bízták meg a küldetéssel. Ez a választás két szempontból is tanulságos. Először is a vezetők felsorolásából kiderül, hogy nagyon különböző háttérű emberek vezették a hálózat egyre fontosabbá váló egyik csomópontját. Barnabás ciprusi zsidó volt, mint ahogy zsidó származású

volt Simeon is, de latin vezetékneve, a Niger nemcsak azt jelezte, hogy sötét bőrű volt, hanem azt is, hogy római körökben mozgott. Lucius észak-afrikai volt. Manaén felsőszintű kapcsolatokkal rendelkezett, mert együtt nevelkedett Heródes királlyal – aki lefejeztette Keresztelő Jánost, és aki kigúnyolta Jézust a kihallgatása során. Manaén és Heródes ugyanabban az oktatásban és nevelésben részesült, mégis az egyikük az őskeresztyén gyülekezet kiemelkedő vezetője, míg a másik egyértelműen Jézus-ellenes volt. A felsorolás végén szerepel Saul, a rabbinikus zsidó, ő csatlakozott legkésőbb a közösséghez. Minden vezetői csoportot erősít, ha tagjai különböző kulturális háttérrel és kapcsolati rendszerrel rendelkeznek, de a közös célok megvalósítása érdekében együtt tudnak dolgozni.

Másodszor azt olvastuk, hogy Barnabást és Sault, a két legkiválóbb antiókhiai vezetőt küldték ki idegen országokba azzal a céllal, hogy új keresztyén közösségek létrejöttét támogassák. A hálózatok akkor tudnak egészségesen növekedni, ha egy-egy jól működő közösségi csomópont **le tud mondani sikeres vezetőiről annak érdekében, hogy új közösségek jöhessenek létre.** Természetesen ehhez az is kell, hogy ezek a vezetők feladják kényelmes pozíciójukat és felvállalják az ismeretlen területekre szóló küldetés kockázatait. Ma sok nemzetközi cégnél, szervezetnél azt látjuk, hogy

nem a legkiválóbbakat, hanem a másod-, illetve harmadvonalbelieket küldik külföldi szolgálatra.

Barnabás tehát kiválónak és bátornak bizonyult, kész volt eleget tenni a fontos küldetésnek. A hosszú és kalandos

emberi alakban!« Barnabást Zeusznak mondták, Pált pedig Hermésznek, mivel ő volt a szóvivő” (ApCsel 14,11b–12). Zeusz papja a sokasággal együtt áldozatot akart bemutatni Barnabásnak és Pálnak. Amikor ők ezt meghallották,

máshelyükön, Derbében is, ahol szolgálatuk különösen sikeres volt. Derbétől már csak kb. 250 kilométert kellett volna megtenni Pál szülővárosáig, Tarsuszig, vagy 370 kilométert Antiókiáig. Barnabásék nem a rövidebb utat válasz-

Ha egy vezető nem tekinti magát ugyanolyan embernek, mint a többiek, akkor képtelen betölteni küldetését.

út ismertetése messze meghaladná könyvünk terjedelmi lehetőségeit. Arra biztatjuk az érdeklődő olvasót, hogy maga tanulmányozza az érdekes történetet, mi csak néhány, a választott témánk szempontjából fontos epizódra kívánjuk felhívni a figyelmet.

Először Szalamiszból, Antiókhia kikötővárosából Ciprusra hajóztak. Itt történt meg, hogy egy kiélezett helyzetben Saul átvette Barnabástól a vezetést. Eddig mindig Barnabás és Saul volt a sorrend, most ez megfordult: Pál és Barnabás. Pál a zsidó Saul név római megfelelője volt, és továbbiakban általában így említi őt a Biblia. **Barnabás emberi nagyságára jól rávilágít az új hierarchiát.**

Később a kis-ázsiai Lisztrában Pál meggyógyított egy sánta embert. Amikor ezt látta a helyi sokaság, azt kiáltották: „»Az Istenek jöttek el hozzánk

ruhájukat megszagatva a sokaság közé futottak és így kiáltottak: »Emberek, miért teszitek ezt? Mi is hozzátok hasonló emberek vagyunk, és azt az evangéliumot hirdetjük nektek, hogy ezekből a hiábavaló dolgokból térjete meg az élő Istenhez, aki teremtette az eget és a földet, a tengert és mindent, ami bennünk van” (ApCsel 14,15). Nagy nehezen sikerült lebeszélni a lisztrabelieket, hogy áldozatot mutassanak be nekik. Ha egy vezető elfogadja, hogy istenként tiszteljük a többiek, ha nem tekinti magát ugyanolyan embernek, mint a többiek, akkor képtelen betölteni küldetését, és a hálózatépítés első számú gátjává válik.

Pál és Barnabás missziós útja során egyre-másra alakultak meg a keresztyén közösségek, így történt ez utolsó álló-

tották, hanem visszaindultak arra, amerről jöttek, és fordított irányban újra megtették majdnem a teljes hosszú és igen veszélyes utat. Miért volt erre szükség? Meglátogatták az általuk alapított gyülekezeteket, bátorították őket, vezetőket választottak a számukra. Barnabás Pállal együtt tisztában volt azzal, hogy az induló közösségek igencsak törékenyek, és a hálózat bővítéséhez nem csak az alapítás, hanem a gondozás is hozzátartozik.

• TÖMKÁ JÁNOS

Forrás: Tomka János és Bögel György: Vezetés egykor és most – A Biblia és a menedzsment, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2011

Ez a világ sóvárogva vár bennünket, akik ismerjük a megoldást

Szabadhelyi Gáborral Erdészné Kárpáti Judit beszélgetett

Feleséged, Rita, a Válságterhességi Tanácsadó Központ munkatársa. Hozzá fordulhatnak olyan lányok, asszonyok is, akik nem szeretnék megtartani a babájukat. Ebben a munkában támogatod őt és a Kiáltás az Életért Egyesületet.

Igen, az Egyesület szolgálata nagyon fontos. A feleségem a válságterhességben lévő lányoknak mondja el, hogy Isten hogyan gondolkodik. Neki ez az elhivatottsága. Egyszerűen segít a lányoknak gondolkodni. Az Egyesület nem manipulálja az embereket. Életpárti, de ugyanakkor mindenkinek megvan a szabad akarata, mert Isten így teremtett minket, és ezt tiszteletben

kell tartani. Támogatom őt ebben a fontos szolgálatban. Rengeteg szép történetet élünk át, amikor például felhív egy édesanya, hogy mennyire örül, hogy az ő gyermekének segítettünk életben maradni. Ezek a gyerekek kicsit a mi gyerekeink is, ezek csodálatos dolgok. Vagy ha valaki meggyógyul a posztabortusz-szindrómából, ha életek állnak helyre.

A Kelet-európai Utógondozottakért és Lakóotthonokban Lakókért Alapítvány (KUL Alapítvány, www.kulalapitvany.hu) munkatársainak kérésére többször szolgáltál állami gondozottak között. Ez is kapcsolódik a gyermek-

mentéshez, embermentéshez. Mit tud tenni ez az alapítvány az állami gondozottakért? Mi a legnagyobb probléma, amivel szembesülhet?

Kívülállóként azt tapasztaltam, hogy ezek a gyerekek azt a fogalmat, hogy szeretet, nem ismerik. Sajnos vannak olyan szabályok a lakóotthonokban, hogy például nem lehet testi kontaktus a gyermek és a nevelő között. Amikor az egyik nyolcéves kislány esett, felvettem, mert nagyon sírt. Először csak lógott a lába lefelé, ahogy átkarolta a nyakamat. Amikor magamhoz öleltem, még jobban elkezdte szorítani a nyakamat, és akkor értettem meg, hogy ezt a kislányt nem szokták fölvenni, vigasz-

talni, nem volt édesapja, aki megsimogassa a fejét.

Védekezési formák alakulnak ki náluk, mert nem lehetnek gyengék. Én ezt tartom a legnagyobb problémának, és ebből fakadnak a további következmények: félnek a falubeliek az állami gondozottaktól, mert durvák, lopnak, szemtelenek. De ezeknek a gyökere az, hogy ők apátlanok, anyátlanok, nincs ott a szeretet az életükben. Az állam nagyon jó körülményeket teremt nekik, és minden elismerésem, hogy mennyi mindent megtesznek értük, de van, amit nem lehet pótolni. A szeretetet nem pótolja az, hogy táborokba mehetnek, járhatnak külföldre, nyaralhatnak heteket stb. A szülői bátorítást, odaadást ők nem tapasztalják meg.

Hogyan tudsz akkor Istenről beszélni nekik?

A KUL Alapítványnak a célja a gyerekek integrálása, és hogy elmondja nekik Isten evangéliumát, megmutassa szeretetét. Ebben munkatársaik elkötelezettek és jól helytállnak. Szeretni a gyerekeket távolról persze nyilván nagyon nehéz. Engem arra kértek fel, hogy a szexualitás kérdésében és a prostitúció prevenciójában segítsek, tanítsam őket. Egészen megdöbbentő dolgokat tapasztaltam köztük. A tizenhárom éves kislányokat prostitúcióra kényszerítik, tizenhat éves fiú futtatja őket. Előfordul az erőszakos homoszexualitás. Ezek a dolgok

mindennaposak ebben a környezetben, nincs fogalmuk arról, hogy ez miért rossz. Egyszerűen beleszoknak ebbe az életbe, nem érzik ennek a negatív hatásait.

Hogyan tudsz nekik hitelesen beszélni ezeknek a dolgoknak a hátulütőiről?

Istenismeretre van szükség, hogy meg tudjuk mutatni a jót. Nekünk nem a rosszat kell kihangsúlyozni. Isten nem azért segít az embereken, mert sajnálja őket. Sajnálattól nem lehet segíteni az állami gondozottakon sem. Szeretettel lehet segíteni. Ez sokszor kemény: fekete és fehér. A tábornak is, amit tartottunk, ez volt a címe: „Feketén – fehéren”. Ahogyan Isten is radikálisan gondolkodik a bűnről, nekünk is ugyanígy kell ezt az emberek felé közvetíteni. Szeretettel, de a bűnt bűnnek mondva. A bűnnek igenis vannak következményei. Ezek gyötörő dolgok lehetnek, de Istennek az a jó híre, hogy nem kell ennek kiszolgáltatva lennünk, van a bűnből szabadulás. Ezt a gyerekek is megértették, lehetett látni az életükön a változást. Ha lehetőség lenne arra, hogy hosszú távon, rendszeresen legyünk együtt velük, akkor meg is maradnának ebben, és nem esnének vissza.

Rajtatok keresztül megismerhetik Istent, Akinek a kezébe tehetitek őket. Ő meg tudja tartani ezeket a gyerekeket.

Nekünk az üdvösség evangéliumát kell elmondani nekik, hogy van bocsánat a bűnökre. Ha igénybe vesszük Jézus helyettünk való áldozatát, átadjuk az életün-

Tanítvánnyá kell tenni őket, hogy megerősödjének, és átfőrdjön az életük.

ket, akkor szabadságban élhetünk. Biztos vagyok benne, hogy egyedül csak az Úr tudja megtartani őket. De az újjászületett életnek táplálékra van szüksége. Ahhoz, hogy minőségében megváltozzon az életük, tanítvánnyá kell tenni őket, hogy megerősödjének, és átfőrdjön az életük.

Ha megnézzük, hogy kik vannak a börtönökben, akkor látjuk, hogy túlnyomó részben azok, aki állami gondozottak voltak. Egyszerűen azért, mert hiány van az életükben. Kialakítanak maguk között egy farkastörvényt, kirekesztik magukat a társadalomból, és az emberek félnek tőlük. Ez védekezés, mert nem tanította őket másra senki. Ez nem az állam vagy a gondozó intézetek hibája. Egyszerűen nekünk, akik Isten gyermekei vagyunk, kell odamenni és tanítani őket. Ez a világ sóvárogva vár bennünket, akik ismerjük a megoldást.

„Kegyelemből van üdvösségetek..”

Így hangzott a mottója, témája, üzenete a Missziói Központ által szervezett, idei nyári konferenciának.

A száz férőhelyes piliscsabai Béthelben százharminc résztvevő hallotta napokon keresztül Isten élő Igéjét.

Előadással, igehirdetéssel, tanúságtétellel szolgált Szemerei János püspök; Györfi Mihály, B. Pintér Márta, Kósa Gergely, Orbán Attila, Bódis Miklós, Deák László, Lakatos Zoltán, Szeverényi János lelkészek; Szűcs Péter Pál, Káli-Horváth Kálmán, Balogh Tibor, Csákány Marianna, Pálúr János előadóművészek és Dr. Molnár Róbert polgármester.

Fotó: Erdész Zoltán

Imádkozzunk!

„A hit növekedését az imádság adja meg.” (Ordass Lajos)

– Ő alkalmassá tud tenni bennünket, hogy betöltsük küldetésünket!

Valljuk meg:

- türelmetlenek vagyunk, azonnal szeretnénk megérteni és megkapni mindent;
- Istent vádoljuk, ha „késik” a segítség;
- önmagunkkal szemben elnézők vagyunk, embertársunkat megítéljük, lemondunk róla;
- sokszor imádkozni is elfelejtünk!

Könyörögjünk és kérjük bizalommal:

- hogy Isten Lelke megérintsen és megváltoztasson;
- új szívért, bölcsességért, hitért, békeességért;
- egyházunk missziói munkáinak szolgálatáért;
- a Zákus Média Centrumban folyó munkáért!

• A. L.

Adjunk hálát és dicsérjük Istent, mert:

- az Ő türelme és hűsége nem fogy el soha;
- aki Őhöz fordul, azt nem küldi el;
- Jézus Krisztus azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszetteket;

Rejtvény

Válogassuk szét az alábbi fogalmakat aszerint, hogy melyek a Szentlélek gyümölcsei, illetve melyek az ajándékai:

prófétálás, szíveség, jószág, gyógyítás, öröm, nyelveken szólás, bölcsesség, türelem, ismeret, önmegtartóztatás, szelidség, hit, lelkek megkülönböztetése, szeretet, nyelveken szólás magyarázata, békeség, isteni erők munkái, hűség

Kérdéseink: Mi a különbség a Lélek ajándékai és gyümölcsei között? Hol találjuk a Szentírásban ezek felsorolását?

A helyes megfejtéseket a szerkesztőség címére várjuk:
Evangélikus Missziói Központ
1164 Budapest,
Batthyány Ilona u. 38–40.

A missziói lelkész szolgálatai és egyéb események

Május

- Lelkigyakorlat az etyeki katolikus közösségben
- Előadás a misszióról Budaörsön
- Evangelizáció Pencen
- Evangelizációs igehirdetés az egyházkerületi missziói napon Kazincbarcikán
- Bajusz Laura megkeresztelése Ürömben
- Olvassuk együtt Luthert! – EBBE-est (Ittész János)
- Útitársak biblióra
- Zsinat (egyik téma a misszió)

Június

- Kapcsolataink – előadás a várpalotai gyülekezet piliscsabai hétvégéjén
- Ez az a nap! – rendezvény a Papp László Budapest Sportarénában
- Igihirdetés és előadás a luxemburgi protestáns gyülekezetben
- EBBE-est (Isó Dorottya)
- Hétvége Záhonyban, roma közösségben
- Beszélgetés a Rádió6-ban

- Igihirdetés férfinapon Kelenföldön
- Ökumenikus missziós lelkészkonferencia Révfülöpön

Július

- Missziói konferencia Piliscsabán
- Alkotótábor Bagolyirtáson
- Elhívás – előadás a Váloháló estjén
- Igihirdetés a szarvasi alkoholbeteg-mentő konferencián
- A Missziói Bizottság ülése

Derű

„A vidám szív a legjobb orvosság, a bánatos lélek pedig a csontokat is kiszárítja.”
(Példabeszédek könyve 17,22)

Néhány mulatságos első-
lás, mely a péntek dél-
utánra teljesen kifacsart
konfisok jellemzője

„Vigyázzunk embertársaink tepsi épsé-
gére...” (Hozzánk közel van a „déltepsi”
kórház, mely az elmúlt évek egyik hullá-
cseréje alkalmából kapta a gúnynevet.)

„Az úrvacsorával az élők közösségébe
lépjek...”

– Figyelj! Még egyszer elmondom:
Jézus első megkísértése a kőből kenyere-
ret, a második a templom párkányáról
való leugrás, a harmadik a leborulva
imádás. No, sorold föl!”

Hallgatás.

– Hát mi az első?

– Hát... Mózes! (Diadalittas sikerélmény az
orcán – az övén, nem az enyémen.)

„Ne barázdálkodjál!”

Apropó: kb. 10-15 éve az egyik lelkeszsen-
telőn nagy melegben prédikál a püspök úr.
A meleg miatt tompultan hallgatom, de
belém csap egy szó: „...Akkor azt
mondta a Sátán Jézusnak, hogy ugorjon
le a templom kárpitjáról...” Föléledek-
körülnézek, de semmi föltűnés. Gon-
doltam, csak én értettem rosszul
elszenderedvén – de nem. Pár perc
múlva – még a visszaalvásom előtt
újából: „Mert a Sátán azért mondta Jé-
zusnak, hogy ugorjon le a templom
kárpitjáról...” No, jó. Mára én is leugrok
a fraternet kárpitjáról.

• GyJS

Válogatás az Evangélikus
Missziói Központ – Magyar
Evangélikus Rádiómisszió
által kiadott, előadásokat,
igehirdetéseket tartalmazó
CD-lemezekből

Életem verseim tükrében – Túrme-
zei Erzsébet

Elhangzott a lucfalvai evangélikus gyü-
lekezetben 1979. május 9–10-én. Archív
felvétel. (dupla CD)

Egy életen át Istennel – Dávid

A Pasaréti Református Gyülekezetben
2006 szeptemberében elhangzott evan-
gelizációs sorozat igehirdetője Szeveré-
nyi János volt. A sorozatot Cseri Kálmán
református lelképásztor egy-egy igehir-
detése foglalja keretbe. A CD csak mp3
formátum lejátszására alkalmas készü-
léken hallgatható meg.

Az út, az igazság és az élet

A 2007. évi Deák téri országos evange-
lizáció hanganyaga.

Sándor Frigyes, Smidéliusz Zoltán és
Deák László igehirdetését, valamint
Budai Ilona Szechenyi-díjas népdaléne-
kes és Dr. Csókay András idegsebész ta-
núságtételét tartalmazza.

(dupla CD, műanyag tasakban)

Mi a jó?

A 2008. évi Deák téri országos evange-
lizáció hanganyaga.

Dr. Korányi András, Győri János Sámuel
és Bőjtös Attila igehirdetését, valamint
Dr. Falus András genetikusprofesszor és
Kubik Anna színművész tanúságtételét
tartalmazza.

(dupla CD, műanyag tasakban)

Őszintén Isten előtt

Az Evangélikus Belmissziói Baráti
Egyesület (EBBE) 2007-es csendes-

napjának hanganyaga.

Dr. Korányi András, Szeverényi János,
Durkó Albert és Lindákné János Zsuzsa
szolgálatai.

(dupla CD, műanyag tasakban)

Gyógyulást a házasságnak (EBBE-
csendesnap)

Győri János Sámuel igehirdetése és Dr.
Pálhegyi Ferenc pszichológus előadása
egy sokakat érintő, fontos kérdéskőről.
(műanyag tasakban)

Az egy CD-n szereplő felvételek ára:
400 Ft, a dupla CD ára: 700 Ft

Megrendelhetők az Evangéli-
kus Missziói Központnál:
1164 Budapest, Batthyány
Ilona u. 38–40.
Tel./fax: 06 1 400 30 57
e-mail: evmis@lutheran.hu

Ferenc pápa gondolatai

Kilépés – Vallásszociológusaink sze-
rint egy plébánia hatóköre 600
méter sugarú. Buenos Airesben két
plébánia között kb. kétezer méter a távol-
ság. Mondtam hát a papoknak: Ha tudtok,
béreljete egy garaszt, és ha találtok egy lel-
kes világi keresztényt, küldjétek oda! Hadd
legyen az ottani emberek között, tartson
egy kis katekézist, sőt áldoztassa is meg
őket, ha kérik. Az egyik plébános így rea-
gált: De atyám, így az emberek nem fognak
templomba jönni! Miért – kérdeztem –,
most jönnek? – Nem – felelte. Hát akkor?!
Önmagunkból kilépni azt is jelenti, hogy
kilépünk megrögzött meggyőződéseink kö-
rüldezközött kertjéből, ha azok akadályá
válhatnak, ha elzárják a horizontot, amely
Istené is.

Hitelesség – A hívők és pásztorok követ-
kezetlensége aközött, amit mondanak, és
amit tesznek, szavaik és életmódjuk között,
az egyház hitelét aknázza alá. A hiteles ma-
gattartás érdekében meg kell szabadulni kis
és nagy idoljainktól, az ambíciótól, a karrie-
rizmustól, a siker ízetől, attól, hogy önma-
gunkat helyezzük a központba.

Ne álljunk ellen a Szentléleknek! – A
Szentlélek mintha utunkban állna. A
Szentlélek mozgat minket, arra készíti az
Egyházat, hogy előre haladjon. Mi pedig
úgy viselkedünk, mint Péter Urunk színe-
változásakor: szeretnénk az Úrral mind-
nyájan együtt maradni. Azt szeretnénk,
hogy a Szentlélek álomba ringasson ben-
nünket. Meg akarjuk szelídíteni a Szent-
lelket. Ez pedig nem lehetséges.

Ne legyen az egyház bébiszitter! – Arra
van szükség, hogy hűségeseink legyünk a
Szentlélekhez életünkkel, tanúságtéte-
lünkkel, szavainkkal Jézus hirdetése érde-
kében. Amikor így teszünk, az egyház
Anyae gyházzá válik, gyermekeket hoz a vi-
lágra. Amikor nem így teszünk, az egyház
nem anyává, hanem gyermekőrzővé, bébi-
szitterré válik, aki gondoskodik a gyermek-
ről, hogy elaludjon. Egy eltompult egyház
lesz belőle.

A langyos keresztények kis egyházakat
építenek, de nem Jézus egyházát. A langyos
keresztények azok, akik saját méretre sza-
bott egyházat akarnak építeni, de nem
Jézus egyházát. Ezek a keresztények nem
tartoznak szilárdan az egyházhoz, nem jár-

nak Isten jelenlétében, nem rendelkeznek
a Szentlélek vigaszával, nem járulnak hozzá
az egyház növekedéséhez. Józan értelem-
mel rendelkező keresztények csupán, akik
távolságot tartanak. Olyan „szatellitkeresz-
tények”, akiknek megvan a maguk kis test-
reszabott egyháza. Jézus az apokalipszisben
a „langyos keresztények” kifejezést hasz-
nálja. A „langyosság”, ami behatol az egy-
házba... Csak saját józan értelmük szerint
járnak, ami a világi óvatosság.

Napjaink vértanúi nem „szatellitkeresz-
tények”, mert Jézussal és Jézus útján jár-
nak. Tökéletesen tisztában vannak azzal,
amit Péter mond az Úrnak, amikor az Úr
megkérdezi tőle: Talán ti is el akartok
menni? Szatellit keresztények akartok
lenni? Simon Péter azt felelte: Uram, kihez
mennék? Az Úr szabadítson meg ben-
nünket attól a „józan értelem” kísértésétől,
amely a Jézus elleni zúgolódásra ösztönöz,
mert túl nagyok az elvárásai.

Az Úr félelmében járás Isten imádatát,
Isten életünkben való jelenlétét jelenti.
Amikor így cselekszünk, nem teszünk rossz
dolgokat és nem hozunk rossz döntéseket.
Isten előtt állunk örömmel és boldogan,
ami a Szentlélek vigasza. Ez az Úr ajándéka,
ami segít nekünk az előrehaladásban.

Útitársunk és barátunk: a Szentlélek –
Kérjük, hogy szokjunk hozzá útitársunk, a
Szentlélek jelenlétéhez! Kerüljünk köze-
lebb hozzá mint baráthoz! Jézus azt
mondta, hogy nem hagy egyedül, őt hagyja
nekünk. Szokjunk hozzá, hogy megkérdé-
zük magunktól, mielőtt véget ér a nap: Mit
tett ma bennem a Szentlélek? Milyen ta-
núságtételt adott nekem? Hogyan szólt
hozzám? Mit javasolt? Ez az isteni jelenlét
segít nekünk, hogy előrehaladjunk az élet-
ben mint keresztények.

Forrás: Internet

Országos evangelizáció

Budapest,
Deák téri evangélikus
templom

2013. október 12.
szombat, 10–16 óra

Ajándék
ez a nap

09:45
Éneklés

10:00
Köszöntés, ima – Szemerei János
Igehirdetés – Elfelejtette kegyelmét az Isten? (Zsoltár 77,10) – Cseri Kálmán

Tanúságtétel – Györfi Mihály

11:30
Szekciók, herehasztal-beszélgetések

- Bibliakör – Cseri Kálmán (templom)
- A magzat és a kegyelem – Dr. Tolnay Lajos szülész – (a gimnázium diszterme)
- A kegyelem Luther szerint – Weltler Sándor (tornaterem)
- Kegyelem – üjjszületés – Vámos Béla és Cséfalvay Tamás (udvarról nyíló klub)
- Egyház és kegyelem – Széll Bulcsú (gyülekezeti kisterem)
- A kegyelem gyógyító hatása a lelkipozásban – Ribár János (gyülekezeti terem)
- Isten kegyelme az életben – Malik Péter Károly (alagsori tornaterem)
- Meddig tart a kegyelem? – Laczki János (gimnázium, 12-es tanterem)
- Kegyelem és/vagy fegyelem – Gerőfiné dr. Brebovsky Éva (a templom sekrestyéje)

12:45
Ébédszünet (az egyház szerény vendéglátást biztosít)

14:00
A kegyelem gyermekei – evangélikus cigányközösségek közös biztonságtétele Bakay Péter vezetésével

15:00
Igehirdetés – Kegyelemből van üdvösségetek – (Ef 2,1–10) Dr. Fabiny Tamás
Úrvacsora

Gyermekfoglalkozás lesz a Kisdéák Evangélikus Óvoda termeiben a Gyermek- és Ifjúsági Osztály munkatársainak vezetésével.

A 2–6 éveseknek a második emeleten, a 7–12 éveseknek az első emeleten.

Az alkalomra mindenkit szeretettel vár a Magyarországi Evangélikus Egyház Missziói Bizottsága.

A 2013.
ÉV IGÉJE

„Mert nincsen itt maradandó városunk,
hanem az eljövendőt keressük.” (Zsid 13,14)

Partnereink:

